

Kinarestaurant

Bestemors undertøysbutikk

Bonde

Studentene som jobber i familiebedriften

Reportasje s. 24-29

LEVER STATISTDRØMMEN:

Vegard har spilt i over 80 filmer

Kultur s. 20-21

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 72, utgave 16 | www.universitas.no | onsdag 9. mai 2018

NEKTET LØNN

TRUENDE E-POSTER

15 fortellinger fra servicebransjen

TURTE IKKE TA PAUSER

SPARKET ETTER TO DAGERS SYKDOM

Nyhet s. 4-9

Studentpolitikernes drømmeforsider

Nyhet s. 14-15

Jussprofessor avslørte varslers identitet

Nyhet s. 12

Blå bølge skyller over studentene

Nyhet s. 10

redaktør: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171
nyhetsleder: **Mads Randen**
madsranden95@gmail.com 454 00 166
fotosjef: **Erlend Dalhaug Daae**
desksjef: **Kari Eiring**
nettredaktør: **Johannes Fjeld**
magasinredaktør: **Regine Stokstad**

MENINGER

Kaller alle late studenter til stemmeurnene!

Det kan sies så vakkert, slik Frank Aarebrot sa det: Det å ikke stemme, er å gi en halv stemme til de du liker minst. Vi drister oss derimot på å si det som det er: Stemmer du ikke i studentvalget er det flaut for deg.

Nei, en halv stemme til den du liker minst betyr ikke at de pensjonerte NU-erne i Grønn Liste jevner studentboligen din med jorden for å dyrke den. Ei heller at Fremskrittstlisten får gjennomslag for innendørs bruk av Segway på fakultetet ditt, eller at Gjestelista bytter ut ølsalg med Solrik. En halv stemme til dem du liker minst er en halv stemme til rektoratet og administrasjonen, og det må vi få slutt på.

Når valgdeltakelsen år etter år ligger og vaker godt under tjue prosent, så frarøver vi våre representanter muligheten til å slå hardt i bordet og si: «Faen heller, vi har en samlet studentmasse i ryggen på dette!». De tvinges til å sitte som en gjeng slukøra konfirmanter på obligatorisk gudstjeneste i kirka, og leke hviskeleken med saker som er jevngamle med universitetsbygningene. «Du hadde hvem i ryggen, sa du?» Glem det.

Universitas heier på alle overtente studentpolitikere i fargesprakende t-skjorter, og det burde du og. Ikke klag over hvor vanskelig det er å finne ut hva du skal stemme, og ikke lat som det tar lengre tid å stemme enn du nettopp brukte på å stalke ungdomsskolecrushet ditt på Instagram. Det er revnende likegyldig hvem du gir din stemme til, så bare stem for svingende! Eller vit at stemmen din går til de allerede altfor mektige halvgudene i universitetets toppetasje.

Universitas retter:

I forrige ukes lederartikkel sto det at Cosa Nostra – studentforeningenes samarbeidsorgan – var i mot bar på Frederikke-plassen på grunn av frykten for konkurranse. Dette stemmer ikke. Cosa Nostra har bestemt seg for at de ikke vil ta del i driften av et mulig utested, men har ikke tatt stilling til om de ønsker en bar på Frederikke eller ikke ennå. Universitas beklager feilen.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Simen Eriksen**
simen.eriksen@universitas.no 22 85 33 36
Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69
Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**
Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**
Epost: **universitas@universitas.no**
Web: **www.universitas.no**

Rett før eksamen røpte dekan Dag Michalsen at han kan slippe kula foran studentene på juridisk fakultet.

Mandag hele året

kommentar

Ingrid N. Ekeberg

Eksamen er stress. Punktum. Men mindre du jobber deltid som «life coach» på en yogaleir i Bengadalen og ser på eksamen som en flyktig trepinne i livets elv, så betyr den noe for deg. Sånn er det for alle studenter. For oss aspirerende jurister nede i sentrum betyr eksamen veldig, veldig mye: På én dag ryddes 20 til 30 studiepoeng unna i en håndvending. Et semester kokes som hovedregel ned til én eksamen, og den kan igjen ta for seg et rimelig smalt tema fra pensum. «You only get one shot, do not miss your chance to blow, this eksamen i erstatningsrett comes once in a lifetime». Så ja, you better!

Det sier seg selv at når du har én eksamen én gang i semesteret om ett tema, så kan du ha lest temmelig mye og likevel ende opp med å koke suppe på en rimelig rusten spiker. At halvparten av alle eksamensgjentak ved Universitetet i Oslo skjer på jussen, er med andre ord en ganske naturlig konsekvens av det eksamensløpet man har lagt opp til. Og i motsetning til andre fagretninger der du har tre eksamens-

forsøk per fag, så har man på jussen fire totalt på en tidligere bestått eksamen (så fremt det ikke er et valgfag). Det vil si, dersom ikke dekanatet med Dag Michalsen slipper kula.

Det er nemlig penger å hente på å redusere studentenes eksamensforsøk fra fire til tre, mener dekan Michalsen. Det er ingen tvil om at store ressurser går med på at jusstudentene skal få gode karaktersnitt og sjelefred etter en lang vinter på lese-

salen, men å fjerne et eksamensforsøk vil neppe være særlig ressursbesparende. Stryk teller nemlig ikke som et eksamensforsøk, så man kan alltid levere blankt og prøve lykken semesteret etter. Det, eller hengi seg til livet som evighetsstudent, og melde seg av før man i det hele tatt har googlet «Silurveien

+ t-bane» om krampa virkelig tar deg. Ved å fjerne et eksamensforsøk vil man bare oppnå å sjokkere allerede overtrøtte og engstelige studenter, som tror de ser fremtiden sin knuse foran seg. Vi gjør som Miguel og feller en tåre.

I stedet kunne man forsøkt å gjøre eksamen litt

«Vi gjør som Miguel og feller en tåre»

Arkivaren

Historiske skråblikk av
Nora Geard Nygaard

«Absurd» aktivisme

«Kommer ikke inn? Hva er dette for noe toys? Jeg skal spise maten min. Flytt dere!» En gruppe aktivister står en høstdag i 1985 utenfor Frederikke og nekter lyshårede å komme inn. Bare mørkhårede får rolig passere for å innta matpakka i kantina. «Apartheid for en dag», står det på plakaten til aktivistene fra Studentenes og Akademikernes Fellesorganisasjon (SAIH). Ikke alle mottok budskapet med glede: «Dette er helt absurd, jeg må da få komme inn på Frederikke selv om jeg har lyst hår? Hvordan våger dere nekte meg?», sier Tore Svensen. «Akkurat så absurd er apartheid», svarer SAIH.

Universitas nr. 14, 22 oktober 1985

Flipper ut

Etter at forslaget om flipper-spill på Frederikke falt på et tingmøte, ser en gjeng juss-studenter i 1983 sitt snitt til å utnytte situasjonen og få spillene til sentrum i stedet. De har «forståelse for at man vil verne medstudenter for den uheldige innflytelse moderne teknologi representerer», men skriver i et brev til ledelsen at «vi er flere tusen i tallet – og lysår foran tilbakestående Blindern-studenter med hensyn til interesse for Space Invaders, Trou, PacMan etc.» De verdensvante juss-studentene kan altså håndtere skadevirkningene av PacMan, som tinget sa nei til for å beskytte «guttebarn» som ikke kunne passe pengene sine. «Om det blir flipper-spill er derimot uvisst», skriver Universitas.

Universitas nr. 12, 5 oktober 1983

ILLUSTRASJON: OIVIND HOVLAND

mer treffsikker. En svært lettvinnt løsning vil være å la studentrepresentantene som får gi innspill til eksamensoppgavene i forkant også få lese sensorveiledningen som blir laget. Selv om eksamensansvarlige fra tid til annen tillater dette, er det langt fra vanlig på nesten samtlige fakulteter. Så lenge sensorveiledningen holdes under bordet, har studentrepresentantene ingen forsikring om, eller garanti på, at de i det hele tatt har blitt hørt.

Så kunne man satt en endelig stopper for blind sensur, der sensor ikke aner hvilken karakter du klager på i utgangspunktet. Det er en ordning som i utgangspunktet ikke gjør seg særlig godt i møte med juridisk eksamensform, der egne drøftelser står sentralt. Dersom sensor ikke i det hele tatt må

forholde seg til sin fagfelles vurdering, blir kandidaten desto mer sårbar for sensur-lotto. Det er ikke til å stikke under stol at man etter innføringen av blind sensur i 2014 har fått langt flere tilfeller av ekstreme karakterhopp, der den nye karakteren er som trukket ut av en flosshatt. Da sitter det stadig lenger inne for studenter å klage på den karakteren de faktisk har fått.

Skal vi til kjernen av problemet, må vi som litt motvillige Paradise Hotel-deltakere ta innover oss den verden som venter utenfor. Dekan Michalsen er på ballen, og ønsker å rette en oppfordring til advokatbransjen selv, som kun vil ha crème de la crème av jussflokken. At man trenger gode karakter for å bli en tapas-jurist er det imidlertid umulig å gjøre noe med. Ville det ikke vært enklere for Michalsen å lukke fakultetets

dører for advokatfirmaenes lange tentakler? Det finnes flust av meningsfulle jobber for jurister med litt lavere snitt og hakket mer livslyst etter endt studie. Skjønt, har du fått vannflaske, middag, kanelboller og manduksjoner av piratene på Tjuvholmen fra dag én, så er det ikke så rart om du tror A i snitt er eneste veien ut.

Michalsen, vi deler de samme bekymringene. Vi vet at fakultetet som helhet kunne hatt godt av pengene, og også jusstudenter vil senke skuldrene og drømme om andre ting enn eksamen i dynamisk tingsrett. Så la oss finne den riktige veien ut av karakterpresset sammen. Please ikke backstab oss i ryggen!

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Angélique Culvin

Visumdemo: «Fees must fall, fees must fall!» Takfaste rop kunne høres foran Stortinget på fredag. Studenter fra hele landet demonstrerte for å vise sin misnøye mot økte visumutgifter for internasjonale studenter.

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:
www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: @universitas_no
instagram: [universitas_offisiell](https://instagram.com/universitas_offisiell)
For oppdaterte studentnyheter.

På desken: Aleksander Naug, Anna Torst Saatvedt, Solveig Bua Løken, Kari Eiring

Fortellinger fra servicebr

Hun ble ansatt på ti minutter, men måtte gå rettens vei for å få betalt for jobben hun gjorde. Hannah Figenschou Johansen (21) synes det er forkastelig at kafeen fortsatt går rundt.

Nå er Johansen en helt vanlig student, med en deltidsjobb hun trives med. Men for bare et halvt år siden satt Johansen i Shanghai, Kina og forberedte seg til en retts-sak.

Johansen spoler tilbake. Det er en vårdag i mars 2017, og hun drar på jobbintervju på et serveringssted i Oslo. Hun har nettopp kommet hjem fra utveksling i Beijing og trenger penger. Intervjuet med sjefen er kort – ti minutter før Johansen blir bedt om å lage kaffe. Så er hun ansatt.

– Jeg tror jeg jobba åtte, ni timer der den dagen, uten pause. Det var kjempestressende. Det virka som de hadde ansatt folk fordi de var underbemanna, sånn helt på tampen, forteller hun nå.

– Men jeg trengte jo jobb, så selvfølgelig sier man ja.

Johansen jobbet på serveringsstedet i fire måneder. Uten kontrakt, for sjefen utsatte hele tiden å signere den, forteller hun og trekker på skuldrene.

– Jeg tenkte at det fine med at jeg ikke har den kontrakten er at jeg bare kan si opp og gå, sier hun.

– Helt jævlig

For arbeidsdagene var stressende, forteller hun. To daglige ledere kom og gikk i løpet av Johansens tid i jobben, før stillingen til slutt sto tom. Eierne, fire menn som «ikke hadde peiling på hva de drev med» holdt Johansen og de andre ansatte på jobb ofte i ni til ti timer, og pauser var sporadiske eller ikke-eksisterende, ifølge den tidligere servitøren.

– Jeg var veldig stressa hele tiden. Jeg sa til dem flere ganger at det er helt jævlig, jeg har omsatt for titusen kroner på en time. Jeg må ha noen som hjelper meg, jeg begynner nesten å grine foran kundene, sier hun.

– Da fikk jeg høre at jeg ikke hadde omsatt for så mye.

Mange av Johansens kollegaer var arbeidsinnvandrere eller vide-regående-elever. Johansen hadde arbeidet på kafé i flere år, og endret på pausetider og forhandlet seg til høyere lønn. Hun tror få visste hvilke rettigheter de hadde, og det var dessuten lite rom for å si nei til vakter.

En sommerdag klagde Johansen på varmen på kjøkkenet, forteller hun. En av kokkene sier: «Ja, men du kan jo bare kle av deg?». En annen gang fikk hun beskjed om at hun «kunne jo bare kneppe ned skjorta litt og ta på rød leppestift» for å få mer tips av kundene.

Johansen forteller at flere av de andre kvinnelige ansatte hadde opplevd lignende hendelser.

Venninner og familie sa hun

«Nå vil jeg ta dem»

måtte si fra til sjefene.

– Men jeg regnet med at det kommer ikke til å skje på arbeidsplassen min. Det er virkelig ikke noen sak å vinne. Da tror jeg du bare får det kjøpere neste gang du jobber. Det var det jeg regna med, da, sier hun, og legger til:

– Det var veldig sånn kultur: «Ja, men sånn er det noen ganger».

Manglende penger

I juni var Johansen utslitt av jobben. Ifølge Johansen fortalte sjefene at hun kunne jobbe ut juli. Så sendte hun oppsigelse og ba samtidig om feriepengene. Da

lønnsslippen kom manglet siste måneds lønning og feriepengene. Datoen for avreise til Shanghai nærmet seg. Johansen sendte flere av sjefene meldinger, men fikk aldri svar.

– Jeg ringte ikke fordi jeg syntes de var ubehagelige folk, sier hun.

Johansen sendte påkrav til den ene sjefen med rekommandert post, og så at sjefen hentet det. Pengene kom ikke. Johansen forteller at hun dro til kafeen, hvor en annen eier fortalte at han hadde fått beskjed om at hun ikke skulle få pengene.

– Han kunne ikke svare på hvorfor, men han trodde åpenbart at eier nummer én hadde ryddet opp, forteller hun.

Vel framme i Kina rant påkravsfristen ut, og pengene var fortsatt ikke på konto. Neste steg var konkursbegjæring, som innebar rettssak.

På vei mot retten

– Var det fristende å bare ikke gjøre det, bare droppe det og glemme det?

– For meg er det veldig sånn «rett skal være rett» og den greia der, så det var aldri et alternativ for meg, forteller hun, og legger til:

– Men dette har jo skjedd med veldig mange, de skylder også folk mer penger enn det de skyldte meg. Da blir man jo mer sikker i

sin sak. Disse menneskene skal ikke få holde på sånn her.

Johansen prøvde å samle inn dokumentasjon fra de andre kollegaene som manglet penger, men det var vanskelig – de manglet timelister og lønnsslipper. Samtidig nærmet datoen for rettssaken seg. Kusina som gikk siste året på jussen hadde tatt saken hennes, og posten var i noen uker full av dokumenter sendt fram og tilbake mellom Kina og Norge.

En fredag i november skulle saken opp i retten. Torsdag ettermiddag fikk Johansen en Facebook-melding fra en av sjefene.

– Jeg kan faktisk vise deg, sier hun. Hun tar opp mobilen fra bordet, scroller, leser:

– «Hei, da har du fått pengene på konto. Moren din har levert en god oversikt, og det viser seg at du har fått for lite. Fint om du trekker saken.»

Johansen svarte ikke på meldingen. Hun trakk saken.

– Jeg var egentlig veldig lei meg, for jeg hadde brukt veldig mye tid på det. «Kjempeherlig at jeg får pengene», tenkte jeg, «men nå er det ikke det jeg vil lenger, nå vil jeg ta dem».

– Jeg synes egentlig det er helt forkastelig at de holder på, at den kafeen fortsatt går rundt og at det er så mange mennesker de skylder penger. Som aldri har fått noe og som heller ikke kan gjøre noe.

FOTO: ERLEND DALHAUG DAAR

Problemansatt: Før Hannah Figenschou Johansen satte igang en rettsak mot serveringsstedet hun jobbet på, endret hun blant annet lønn og pausetider: – Jeg er egentlig overrasket over at de ikke prøvde å bli kvitt meg, siden jeg sa fra om forskjellige ting. At de ikke tenkte at «hun her kan skape problemer».

ransjen

Jorunn Mathy

Stine G. Bergo

Runa Fjellanger

FOTO: HENRIK EVERTSSON

Usikre tider: Da Thea Tveter Lysvik hadde en sommerjobb på et utested i Oslo, kunne hun aldri være helt sikker på om hun kom til hun ha vekten hun var satt opp på.

Hvis Thea Tveter Lysvik (24) skulle ta pause måtte hun be noen passe på kundene hennes. Hvis noen rømte fra regninga, var det nemlig hun som måtte betale.

For å tjene penger til utveksling til Cape Town tok Lysvik sommerjobb på et av utestedene i Oslo sommeren 2016.

Sommerjobben skulle imidlertid bare vare i en måned, da Tveter opplevde arbeidsforholdene som uholdbare.

– Det som irriterte meg mest var at man måtte ringe inn en time før man skulle være på jobb og spørre om man skulle komme i det hele tatt, forteller Lysvik.

11-timers vakter

Selv om vekten var avtalt på forhånd og godkjent av sjefen, kunne Lysvik på kort varsel få beskjed om ny arbeidstid – eller å bli hjemme.

– De kunne si enten: «Ja, bare kom» eller: «Nei, du trengs ikke i dag i det hele tatt» eller: «Nei, du

trenger ikke komme nå, men kan du komme om tre timer?». Så da sitter man hjemme og ruger i tre timer, da, sukker Lysvik.

Når man var kommet på jobb kunne man også risikere å få avtalt arbeidstid forkortet eller forlenget, uten verken å få betalt for timene man mistet eller å få overtidsbetalt.

– Et par dager når det regna fikk jeg beskjed om å ikke komme, men

« Det var heldigvis aldri noen som stakk av fra mine bord »

de sa at de skulle gi beskjed om været letta da. Når du har satt deg opp på en vakt forventer de at du har satt av hele dagen.

Lysvik måtte selv jobbe 11-timers vakter uten overtidsbetalt.

– Når det begynte å bli tomt på kveldene begynte de å sende hjem servitørene, men det er jo servitørene som også skal rydde, gå med søpla og stenge. En gang var vi bare to stykker igjen til å gjøre hele den jobben. Så vi må bli til vi har ryddet alt uansett hvor lang tid det tar.

Dekket regningene selv

Med 102 kr i timen og ingen overtidsbetaling, var det tipsen fra berusede, sommerglade gjester som holdt Lysvik gående.

– Jeg satte meg ofte opp på de seneste vaktene fordi det er da man får mest tips. Det er jo det man tjener på, men du må ha flaks med bordene og været, forteller eksservitøren.

Selv om godt vær fører til mer tips, sørger ikke arbeidsplassen for at servitørene får matpause på travle dager.

– Det er dritmye å gjøre når det er fullt der. Vi måtte stemple oss ut for å ta pause, men det var det aldri noen som gjorde, for man måtte jo passe på bordene sine. Man får ikke erstatte, så de andre servitørene må passe på flere bord i tillegg til sine egne når noen har pause.

Grunnen til at det er så viktig å passe på bordene sine er at servitørene selv må betale regningen dersom gjestene stikker av uten å betale.

– Det var heldigvis aldri noen som stakk av fra mine bord mens jeg jobbet der. Jeg fikk alltid dørvakta til å holde et øye med bordene mine hvis jeg måtte gå til andre enden av restauranten med noe, forteller Tveter.

Det er på tide med en oppvask

Lav studiestøtte tvinger studenter ut i deltidsjobb. Det som møter dem der er skremmende.

Kommentar

Mads Randen, nyhetsredaktør i Universitas

Denne uken har Universitas valgt å vie seks sider til unge menneskers opplevelse av servicebransjen. Studentene forteller om beinhardt tempo, pressede lønninger og seksuell trakassering. De er ikke alene.

I følge den europeiske undersøkelsen Eurostudent jobber syv av ti norske studenter ved siden av studiet. Det er ikke rart. I inneværende semester får studenter utbetalt rundt 10 000 kroner i måneden medregnet storstipendet. Med overfylte studentbyer, og et presset boligmarked med skyhøye leiepriser, er det vanskelig å få økonomien til å gå rundt. Studenter blir presset ut i deltidsjobb.

Svært mange av disse jobber i servicebransjen. Oslos butikker, hotellresepsjoner og kafeer tjener grovt på timene som legges ned. Virkeligheten studentene møter er hard, og det er det flere grunner til.

Bare 26 prosent av unge mellom 16 og 26 år er fagorganiserte, viser en Fafo-rapport fra i høst. Dette er alarmende tall. Uten en sterk fagforening på arbeidsplassen blir maktforholdet forskjøvet. Arbeidsgiver blir sterkere, og arbeidstager svakere. Organiserte har tilgang på råd, bistand og rettigheter fra fagorganisasjonen. Svært mange uorganiserte studenter går glipp av dette. Mange vet kanskje ikke engang hvilke rettigheter de har. Der kunne en sterk lokal klubb vært til hjelp.

Det er dessuten stor utskiftning. Mange studenter jobber deltid, og bytter jobb ofte. Dette bidrar også til å svekke makten til arbeidstager. Det er vanskelig å stå opp for seg selv når du er ny, og ikke helt vet hvilke rettigheter du har. Når det i tillegg er flere hundre som søker den samme jobben på Kiwi, er du ikke heller uunnværlig. Det finnes noen andre som ville godtatt vilkårene du klager på. Det skaper usikkerhet.

Alt er ikke mørkt. Fra januar 2018 trådte allmenngjøringen i kraft. Dette innebærer at alle ansatte over 20 år som jobber innenfor overnatting, servering og catering skal ha en minstelønn på 157 kroner. Så gjenstår det å se om dette følges opp på en tilfredsstillende måte av bransjen.

Universitas' gjennomgang av studenter i arbeidslivet viser at det er en ekstremt utsatt gruppe. Vi har valgt å la noen studenter komme til orde for å fortelle sin historie. Det har ikke vært vanskelig å finne studenter med slike opplevelser, og det finnes uendelig mange flere der ute. Servicebransjen må ta en oppvask.

SERVICEBRANSJENS MØRKE BAKSIDE

◀◀ *Universitas har valgt å trykke historiene uten etternavnet til studentene, da flere fortsatt jobber på samme sted.*

- INGEN KONTRAKT
- 11-TIMERS VAKTER
- OVERVÅKNING

Helena (22)

– **Jeg jobbet** bare på restauranten i ett år fordi det var så stressende. Den lengste vakt jeg har jobbet var 12,5 timer og det er ikke lagt inn noe pause. Vi får 145 kr i timen, men i min stilling får vi ikke tips, selv om vi må hjelpe servitørene med å ta bestillinger og rydde bort. Jeg har kommet på jobb og fått vite at det ikke var behov for meg, og jeg har blitt sendt hjem etter to timer på en sekstimersvakt. Årsaken til det er at lønna reguleres av hvor mange som er på jobb og den totale omsetningen den dagen. Man er derfor ikke særlig populær om man insisterer å få jobbe ut vakt sin.

Felicia (23)

I 2014 prøvejobbet jeg på en stor kafékjede i Oslo i to dager uten å få betalt (jeg skulle fått ca. 1000 kroner før skatt). Jeg skrev under en kontrakt for prøvejobbing. Etterpå sa de de at de ikke kunne betale meg, siden jeg verken hadde norsk ID eller norsk bank (jeg er svensk). Det kunne vært lurt av dem å spørre om det før de «ansatte» meg. Jeg fikk ikke jobben fordi jeg var flink, men ikke hadde «det lille ekstra». Under prøvejobbingen fortalte de meg ironisk nok at mange kjeder tar inn prøvearbeidere uten å betale dem – så gjorde de det samme. Forresten skjedde det samme med kompisen min (også svensk), på det samme stedet.

Maren (23)

Jeg var på opplæring på en kafé i Bergen, et populært sted på studentområdet. Da jeg spurte om hva lønnen ville bli på, sa sjefen at de ikke hadde råd til å betale mer enn 70 kroner, men at tips og gratis mat skulle veie opp. Jeg tenkte at det ble for lite, så jeg sa at det her går ikke. Men det er jo bare fordi jeg har god peiling, jeg har hatt jobb før og vet hva man bør bli betalt. Det er veldig kaotisk på den jobben, med bitchy arbeidsmiljø. Og de har null kontroll på budsjettet sitt. Det er folk der som har blitt betalt for lite eller for mye, helgevaktene får underbetalt. Og det er jo studentene, som trenger pengene. Betalingen for opplæringen kom forøvrig fra en privatkonto, så det var nok svart.

Anna (27)

– **Jeg orket** bare å jobbe fem vakter før jeg sluttet. Før jeg startet måtte jeg betale 750 kroner i depositum for uniform og lommebok som skulle brukes på jobb, og jeg skulle ta med 500 kroner kontanter fra egen lomme til veksel. Jeg fikk en kaotisk og kort opplæring før jeg ble overlatt til meg selv på serveringsstedet. Alt var min feil om noe ikke gikk som det skulle, og det var ingen som hadde tid til å hjelpe hverandre. Da jeg sluttet fikk jeg ikke tilbake depositumet for uniformene før tre måneder etterpå, etter at jeg hadde ringt og mast lenge. Det er og kommer alltid til å være det verste stedet jeg noen gang har jobbet på.

Ingvild (21)

Jeg varslet tidligere sjef om seksuell trakassering da jeg var 17 og jobbet på en bensinstasjon, og ble møtt med et trekk på skuldrene. Jeg måtte trygle om å få slippe å jobbe med fyren lenger. Det startet med sånn «kan vi ha sex på bakrommet» og eskalerte ganske fort til at han tok på puppene mine og rumpa mi veldig ofte. Til slutt tok han meg hardt i skrittet, og så slappa jeg han og gikk til sjefen ved første anledning. Jeg fikk forresten betalt sånn 88 spenn i timen den første tiden jeg jobbet der, men det var med kontrakt, da.

Michael (21)

Jeg jobbet i en fastfood-kjede der de ansatte bare unge folk, rundt 15 til 16 år. Og det var kjempestressende miljø. Vi hadde for eksempel en maskin som ga karakter fra A til F på hele stedet og sendte inn data til hovedsentralen. Så om en jobbet treigt så gikk datascoren på stedet ned. Som igjen førte til at sjefen alltid var bak ryggen din og fulgte med på hva du gjorde. Man fikk heller ikke lov til å snakke med kollegaer mens man jobbet. Jeg fikk aldri noe ordentlig begrunnelse, men det var typ sånn: «Jobb, ikke snakk».

Matilde (19)

– **Jeg jobber** i en fastfood-kjede et par ganger i uken ved siden av studiene. Problemet er at vaktene byttes om uten at vi får beskjed, og flere ganger er tidspunktene endret eller kutta ned. En gang jeg skulle sjekke når jeg skulle starte på jobb, oppdaget jeg at jeg var satt opp neste dag. Jeg har tatt det opp med sjefen, men det har skjedd etter at jeg tok det opp også. Vi får heller ikke overtidsbetalt, kvelds- ellers helgetillegg og det er ikke satt av noe tid til pause, så det har vi bare hvis det er lite å gjøre. Vi stenger jo kl. 22.00, men ofte må vi jobbe lenger for å rydde og sånn. Det får vi heller ikke betalt for.

Emilie (20)

– **Jeg har jobbet** for underholdningsstedet siden september i fjor. Da jeg var på intervju sa de at de skjønte godt om jeg ikke ville ha jobben fordi det bare var 120 kr i timen. Ledelsen var veldig opptatt av å presse lønna ned. De overbooket lokalet i forhold til bemanning, noe som skapte dårlige arbeidsforhold og misnøye blant de fast ansatte. Sjefen var ekkel mot de kvinnelige ansatte og favoriserte og sånn. Vi jobba ofte overtid, men uten overtidsbetaling og hadde heller ikke tid til pauser.

Maja (23)

Jeg jobbet på en bar i Stavanger i to måneder, kanskje ti vakter til sammen. Jeg hadde ikke kontrakt, og ble jeg sparket uten å bli varslet om det – navnet mitt ble bare ikke skrevet opp i timelista. Jeg har snakket med flere som hadde blitt sparket på samme måte. Sjefen var også veldig kjip. Han gjorde ofte narr av de ansatte, før han kunne klappe dem på låret, altså jentene. Vi sa ikke fra, vi var vel litt redde. Han kunne også sende meldinger og si hva vi hadde på oss og lignende, så det gikk rykter om at han hadde kamera hjemme. Senere hadde jeg en spillejobb der, hvor jeg først ikke fikk betalt, så mindre enn avtalt. Jeg tenkte jeg skulle anmelde det, men man blir jo litt motløs.

Sindre (22)

Da jeg jobbet på en matbutikk i ett år, husker jeg at jeg alltid følte at jeg var ikke verdt noe særlig siden jeg var deltidsansatt (jeg hadde likevel skift seks dager i uken) og ung. Mange av de faste ansatte hadde ikke respekt overfor fritid eller sykdom. Vi hadde også en utrolig nedlatende og kontrollerende nestsjef, som kom i kringel med en deltidsarbeider og skrek til han i fem minutter foran kunder. Da den deltidsansatte skulle ha et slags meglermøte med butikksjef og nestsjef, møtte ikke nestsjefen opp engang, og butikksjefen ga klar beskjed om at enten så er de ferdige med konflikten eller så får den deltidsansatte sparken.

Veslemøy (22)

Jeg jobbet på en stor kafékjede da jeg var 19. De andre var også unge eller arbeidsinnvandrere. Sjefene skapte et veldig dårlig arbeidsmiljø. Da en polsk jente prøvde å klage til ledelsen over at hun hadde blitt dårlig behandlet av sjefen, ba de henne om å bare ta det med sin tidligere sjef (hun hadde blitt oppsagt), for så å videresende hennes klagemail direkte til denne sjefen. Han svarte ledelsen med å si noe sånt som at han «hadde slitt med denne kjerringa lenge, men var heldigvis kvitt henne nå». Det var også en som ikke var så god i norsk og eldre og derfor ikke så lett på foten som oss andre, som ofte ble skjelt ut av sjefen når hun gjorde ting feil.

SERVICEBRANSJENS MØRKE BAKSIDE

At Miriam Abel Hansen (27) var syk to dager endte i oppsigelse og seksuell trakassering. Nå angrer hun på at hun ikke anmeldte det.

Når Miriam Hansen ikke skriver bacheloroppgave i kriminologi, jobber hun deltid i en stor dagligvarehandel. Forrige jobb i matbutikk endte mildt sagt dårlig. Sommeren 2013 gikk Hansen bort til den lokale butikken og spurte om de trengte flere ansatte. Det gjorde de, og allerede dagen etter var Hansen på plass som medarbeider. Hun forteller at hun fikk kontrakt med en gang. Skattekortet hadde nylig blitt elektronisk, og sjefen hentet det aldri, selv om Hansen ba ham gjøre det. Hun ble derfor aldri registrert som arbeidstager. – Sjefen sa at jeg hadde fått kontrakt og at alt var i orden, så jeg regna bare med at det var det, sier hun på telefon med Universitas.

Hansen jobbet fem dager i uka, og fikk raskt ansvar. Hun ble regelmessig bedt om å ta vakter hvor hun stengte og kom neste dag og åpnet igjen – hvilket strider med arbeidsmiljøloven (se faktaboks). Lønningen var lik, 120 kroner timen, selv om hun jobbet til halv 12 om kvelden. – Sjefen sa at de ikke gav tilleg, sier hun. – Jeg trengte jo penger, så jeg gjorde ikke noe mer med det.

Oppsigelseskys

Miljøet på jobb var godt. Sjefen var hyggelig. – Det var ingenting som skjedde før jeg ble syk, forteller Hansen. Etter halvannen måned på jobb fikk hun migrene, og måtte være hjemme i to dager. Sjefen var imøtekommende og sa det var helt greit. Natt til tredje dag fikk Hansen en SMS: – «Hei, kan du komme på kontoret i morgen så kan vi ta en prat?», leser hun. Hansen kom på kontoret, og sjefen fortalte at butikken ikke hadde råd til å ha en ansatt som var så mye syk. Hansen prøvde å

protestere. – Jeg ble helt satt ut. Jeg skjønte ikke hva han mente, jeg hadde jo bare vært borte i to dager, sier hun nå. Sjefen foreslo at hun tok en pause fra jobb. Hansen spurte om han mente permisjon, som ville vært betalt. – «Nei nei, bare en pause, så kan du komme tilbake senere», imiterer hun, og fortsetter:

«Sjefen prøvde å kysse meg»

– Så tok han meg rundt ansiktet, lente seg fram og prøvde å kysse meg. Hansen ler litt i telefonen. Hun forteller at hun ikke husker helt hva som skjedde, men at hun dyttet sjefen vekk og dro. – Redd for hva som kunne skje Hansen hadde ennå ikke fått lønn, og ringte sjefen neste dag og ba om å få betalt. Sjefen sa

hun kunne komme til butikken. Det var flere kunder og ansatte i butikken da hun kom, forteller hun, og sjefen sto ved inngangen. Opp fra lomma trakk han en bunke penger. – Og bare: «Her. Vær så god», forteller hun. Hansen ble sjokkert, men telte over pengene. Da hun konfronterte sjefen med at det manglet rundt 3000 kroner, forklarte han at det var det hun hadde skattet. – Han fortalte at han hadde satt inn lønnen hennes på en annens konto, og at de hadde tatt ut pengene og derfor skattet for meg, sier hun, og fortsetter: – Da var jeg så lei, så jeg bare gikk. Hun gikk rett til en annen butikk og hørte om de hadde en ledig stilling. På intervjuet med sjefen fortalte hun om det som hadde skjedd på forrige arbeidsplass. Sjefen kontaktet etterhvert eierne av matbutikken, som kontaktet Hansen og ville lage en rettssak. Hun ville ikke. – Jeg tenkte at jeg ikke orka å ta det da, at det kanskje ikke var så lurt siden jeg bodde så nærme

butikken, forteller hun. – Jeg var redd for hva som kunne skje. – Var du redd for sjefen? – Ja, eller redd for om han og noen andre kunne gjort noe i ettertid, sier hun. – Jeg skulle gjort noe Hun har i ettertid unngått butikken. To år etter at hun ble «sagt opp», fikk hun en SMS fra sjefen, igjen sent om natta, hvor han skrev at dersom hun trengte jobb, var det bare å komme til ham. For et halvt år siden forsøkte sjefen å legge henne til på Snapchat. – Jeg svarte ikke på meldingen og hørte aldri fra ham igjen, sier hun. Hun vet at sjefen til matbutikken hun jobbet i som 22-åring fortsatt driver butikken, og at han eier flere matbutikker i Oslo. En dag leste hun at matbutikken hun jobbet på hadde vunnet en pris. – Da tenkte jeg: «Åh, jeg skulle gjort noe!», sier hun. – Det er veldig kjipt egentlig.

Redd: Da Miriam Abel Hansen (27) jobbet på en matbutikk, fikk hun sparken etter å ha vært sengeliggende i to dager. Under oppsigelsen forsøkte sjefen å kysse henne. Hun anmeldte det ikke: – Jeg var redd for hva som kunne skje, forteller hun.

Fortellinger fra servicebransjen

Arbeidsmiljøloven (utdrag)

- § 1-8. Arbeidstaker og arbeidsgiver:
- § 2 A-1. Rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten
 - (1) Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i arbeidsgivers virksomhet.
 - (2) Arbeidstakers fremgangsmåte ved varslingen skal være forsvarlig.
 - § 10-4. Alminnelig arbeidstid: Den alminnelige arbeidstid må ikke overstige ni timer i løpet av 24 timer og 40 timer i løpet av sju dager.
 - § 10-6. Overtid: For overtidarbeid skal det betales et tillegg til den lønn arbeidstakeren har for tilsvarende arbeid i den alminnelige arbeidstiden. Tillegget skal være minst 40 prosent.
 - § 14-15. Lønn: Hvis ikke annet er avtalt skal det foretas lønnsutbetaling minst to ganger i måneden. Utbetalingstiden for feriepenger reguleres av ferieloven.
 - § 15-7. Oppsigelse: Arbeidstaker kan ikke sies opp uten at det er saklig begrunnet i virksomhetens, arbeidsgivers eller arbeidstakers forhold.

(Kilde: lovdata.no)

FOTO: ERLIND DALHAUG DAAE

Stressende arbeidsdag: Arash Ebrahimi forteller at sjefene på arbeidsplassen ikke bryr seg om de ansatte. – Ofte er vi bare to i rushtiden. Det er jo ikke nok folk til å gjøre en god jobb, sier han.

Etter seks år er Arash Ebrahimi (25) så lei av jobben at han slutter. Miljøet er usunt, mener han.

– Når man behandler de ansatte som dritt, kan man ikke forvente at folk er så edle at de fortsetter å gjøre sitt beste på jobb, sier Arash Ebrahimi på telefon med Universitas.

Ebrahimi jobber på et servicekontor i Oslo. Arbeidsplassen ble tatt over av et nytt firma i september i fjor, et større enn det som var tidligere. De ansatte reagerte på luft og flass fra taket på lageret som ble brukt som kontor, men verst var det Ebrahimi omtaler som dårlig og truende kommunikasjon fra ledelsen.

– Det har blitt verre etter det nye firmaet overtok. Det kan hende det er fordi det er et så stort firma, at de nederst blir enda verre behandla, sier han, og fortsetter:

– Uansett har ikke vår mening har særlig verdi, og man blir mindre og mindre interessert i å fortsette i jobbe her.

– Face to face er sjefene hyggelige, men på mail er tonen helt annen, sier Ebrahimi oppgitt.

Han nevner en episode i fjor vinter hvor alle studentene som var tilkallingsvakter hadde eksamenstid og ikke kunne ta vakter. Sjefene sendte ut en felles e-post hvor de truet med å ansette flere deltidsansatte.

– Det var mange som reagerte på det, fordi de hadde jobbet veldig mye over lang tid, og når de så måtte ta en

pause ble de truet om å få færre vakter i framtiden, sier Ebrahimi.

Feil lønn

Som ansatt i servicebransjen har Ebrahimi selv tatt ansvar for å lære seg arbeidslivets lover og regler, ikke minst for å sørge for at han får riktig lønn hver måned.

– Det er som regel feil i lønningene. Hvis man klager og maser lenge nok får man pengene til slutt. Men jeg tviler på at majoriteten faktisk sier ifra, og det tjener jo selskapet fett på, sier han.

«Jeg har ikke vært på jobb en eneste dag uten at folk har slengt dritt»

Han selv har gitt opp:

– Min plan er at jeg skal samle opp alt til slutt og gi dem en stor regning når jeg slutter. For jeg gidder ikke å holde på sånn her, det er ikke min jobb å regne ut lønnen min selv.

Ebrahimi forteller om kollegaer som mangler 30.000 kroner, etter å ha fått for lite lønn over flere måneder.

Toppstyrt hierarki

Arbeidsplassen der Ebrahimi jobber legges med jevne mellomrom ut på anbud. Det fører til rot med kontrakter og turnuser når nye selskap tar over driften, mener han.

I tillegg ligger det i konkurranseutsettingen at selskapet som kan drive tjenesten billigst får ta over driften. Dette får selvsagt konsekvenser for bemanning, utstyr og alt annet som kan bidra til trivsel på en arbeidsplass.

– I helga starter man alene klokka fem om morgenen, da skal man svare på telefon, mailer fra dagen før, ta kassa og ta imot og registrere nye saker som kommer inn. Fordi nærmeste toalett er i underetasjen, kan man ikke gå på do før klokka syv om morgenen, da neste vakt starter, forteller Ebrahimi.

Han beskriver et arbeidsmiljø som er sterkt preget av et toppstyrt hierarki der resultater måles i form av tall og statistikk og kontinuerlig innsparende tiltak, som å kutte i bemanningen.

– Ofte er vi bare to i rushtiden. Ledelsen følger med på telefonstatistikken og kan komme innom og kjefta på oss når den er dårlig. Men det er jo ikke nok folk til å gjøre en god jobb, sier han.

Ny jobb

Ebrahimi skal snart begynne i ny jobb. Han har jobbet på servicekontoret siden han var 19, men bestemte seg da det nye selskapet overtok ansvaret for kontoret hans i fjor.

– Jeg var ikke interessert i å jobbe for dem, sier han.

Miljøet har blitt forverret på jobb. 25-åringen forteller at de ansatte er bitre fordi arbeidsvilkårene deres har blitt dårligere.

– Jeg har ikke vært på jobb en eneste dag uten at folk har slengt dritt, om arbeidsplassen eller om hverandre. Det er veldig usunt, sier han.

universitas@universitas.no

– Kjenner ikke rettighetene sine

Fellesforbundet til unge, utsatte arbeidstagere: – Man har lite å slå i bordet med hvis man ikke er medlem i Fellesforbundet.

Servicebransjen

tekst Runa Fjellanger

Dårlige arbeidsvilkår er ikke uvanlig, mener Frank Schistad, sekretær i Fellesforbundet. Fagforeningen har rundt 142.000 medlemmer, og organiserer alt fra ansatte i byggeindustrien til flymekanikere, inkludert hotell, restaurant og catering.

Schistad understreker at de hører mest om sakene der det har gått dårlig.

– Det er en bransje med veldig mange unge arbeidstagerer som ikke kjenner rettighetene sine. Hvis man ikke har de rette forutsetningene i kontrakten og ikke krever det man har rett på kan man bli lurt, sier Schistad.

Unge utsatt

Mens voksne arbeidstagerer med 20 år bak seg i arbeidslivet ikke tar til takke med dårlige arbeidsvilkår, er unge mer utsatt, mener han.

Hver sommer besøker LOs sommerpatrulje arbeidsplasser for å undersøke arbeidsforholdene. Ifølge Schistad avdekker de hvert år mange tilfeller der unge arbeidstagerer ikke har kontrakt. En skriftlig avtale som regulerer arbeidstid og lønn, er det aller viktigste å få på plass, mener sekretæren.

«Det er helt klart at man ikke bør være for rask til å skrive under på en kontrakt»

Frank Schistad, sekretær i Fellesforbundet

– Det er helt klart at man ikke bør være for rask til å skrive under på en kontrakt. Man må se over og vurdere om dette er noe man vil begi seg utpå, sier han.

Muntlige og skriftlige avtaler er like bindende, men det kan være vanskelig å bevise førstnevnte. Schistad har en klar beskjed til unge arbeidstagerer som er bekymret for egne arbeidsforhold:

– Man har lite å slå i bordet med hvis man ikke er medlem i Fellesforbundet.

Ut og inn

Selv om kun 26 prosent av unge mellom 16 og 26 år er fagorganiserte, ifølge en Fafo-rapport fra 2017, mener Schistad at Fellesforbundet gjør nok for å organisere flere unge, ufaglærte arbeidstagerer. Problemet er nemlig stor gjennomtrekk av medlemmer.

– Det er en utfordring for hotell og restaurant at vi hvert år verver én tredjedel av medlemsmassen. En tredjedel slutter i bransjen, og vi rekrutterer én tredjedel inn, sier Schistad.

Mange i disse yrkene er ufaglærte og jobber deltid. Det gjør dem mindre motiverte til å melde seg inn i en fagforening.

– Utfordringen er at studenter og unge arbeidstagerer har planlagt å være kort i bransjen, sier Schistad.

Likevel er det særlig de som er mest utsatte som bør bli med, selv om medlemskapet kan bli kortvarig, mener han.

– Alene må du ta grep om din arbeidssituasjon, men som medlem i en fagforening vil du få hjelp og støtte.

universitas@universitas.no

Konservativ bølge

Høyre har tidenes beste måling. Arbeiderpartiet har sin verste noensinne. Slik stemmer Norges studenter.

Valg

tekst Kristoffer Solberg

1968, studentopprør og overfylte lesesaler. Marx og Durkheim regjerte på kollokvien, og solidaritet var det hipp(i)este ordet siden «for konge og fedreland». I dag, 50 år senere, har Høyre blitt det største partiet blant norske studenter.

Blant de studentene som oppgir partipreferanse er hele 21,9 prosent Høyrevelgere. Arbeiderpartiet, som tidligere har vært det største partiet, er nå nede på 20,6 prosent og SV har 17,3 prosent. Det viser en helt fersk undersøkelse utført av Sentio på vegne av NSO og Universitas.

Erna er fornøyd

De ferske tallene lover godt for Høyre, og statsminister Erna Solberg mener regjeringens gode politikk kan ha slått an hos studentene:

– Jeg synes det er veldig hyggelig at flere og flere studenter vil stemme på Høyre. Ledigheten går ned, veksten går opp og det skapes flere jobber. Det er bra for studenter som snart skal ut i jobb.

Hun trekker frem regjeringens satsning på studentboliger, fors-

nisasjon med økende oppslutning, og at Arbeiderpartiet har flere dyktige studentlag.

Rødt, og spesielt SV med sine 17,3 prosent, gjør det svært bra blant studenter. Venstresiden har samlet sett større oppslutning enn borgerlig side, tross Høyres vekst.

Tallknuser kommenterer

Bernt Aardal, professor i statsvitenskap ved Universitetet i Oslo mener tallene gjenspeiler utviklingen i befolkningen som helhet.

– Studenter følger nasjonale trender slik de ofte gjør. Høyre har kommet opp som konkurrent, dette kan vise at studenter kanskje ikke er så ensidige som man en gang har vært, sier Aardal.

I tillegg påpeker han at regjeringen Solbergs gjenvalg i høst ikke representerte en egentlig bevegelse til høyre blant stemmerne, men at Arbeiderpartiet i stor grad mistet stemmer til SV, Rødt og Senterpartiet.

– Studenter har tradisjonelt vært radikale, men vi har ikke den store polariseringen i akademia slik det var på 70 og 80-tallet, kommenterer Aardal.

Tar tempen i Sola

Mira Goksøyr (27) studerer fysioterapi på Oslomet. Hun jubler ikke over Høyre-nyheten.

– Det synes jeg ikke så mye om. Hele ideen om fellesskapet sviner litt hen. Jeg tror vi får mer fremmedfrykt og dårligere miljøpolitikk med dagens regjering, sier han.

– Hva stemte du?

– Rødt.

– Tror du studenter har blitt blåere?

– Ja, jeg tror samfunnet blir mer konservativt, studenter også.

Lars Hjellem (26), studerer for å bli bioingeniør på Oslomet. Han stemte Høyre og synes det er positivt at Høyre vokser:

– Det synes jeg er fint. Jeg tror det har med klar og tydelig politikk å gjøre. Erna Solberg virker som en god leder. Arbeiderpartiet virker vage, og jeg tror ikke Støre er en god leder. Det virker som om han bruker det meste av tiden sin på å snakke ned andre partier.

– Tror du studenter har blitt blåere?

– Ja, det gjenspeiler nok samfunnet. Vi har det bra i Norge i dag. Vi har ikke behov for å være så radikale. Vi har høy velferd og ting går bra. Før valget sa Arbeiderpartiet at ting går dårlig, det tror jeg ikke folk kjenner seg igjen i.

Om undersøkelsen

■ Intervjuene ble gjennomført i perioden 23. mars til 27. april 2018.

■ Undersøkelsen består av et utvalg på 1035 studenter.

■ Feilmarginen er mellom 1,9 og 3,1 prosentpoeng.

■ Undersøkelsen er gjennomført av Sentio på vegne av NSO og Universitas.

«Støre er ikke en god leder»

Lars Hjellem, student ved Oslomet

kning og høyere utdanning landet rundt.

– Det tror jeg studentene også opplever, sier hun.

AP er taperne

Pipen har en litt annen lyd i mot-satt leir. Arbeiderpartiet, som har vært det største partiet blant studenter i årevis, erkjenner de dårlige tallene.

Kjersti Stenseng, partisekretær i Arbeiderpartiet, innrømmer at 20,6 ikke er bra nok.

– Synes du det er trist at dere ikke lenger er det største partiet blant studenter?

– Ja, jeg synes det er trist at vi har en oppslutning på 20,6 prosent. Det er en stor jobb for oss å løfte dette tallet. Det er viktig å få inn unge før lokalvalg, men vi har også mange flinke studenter som sitter i kommunestyre på lokalt nivå.

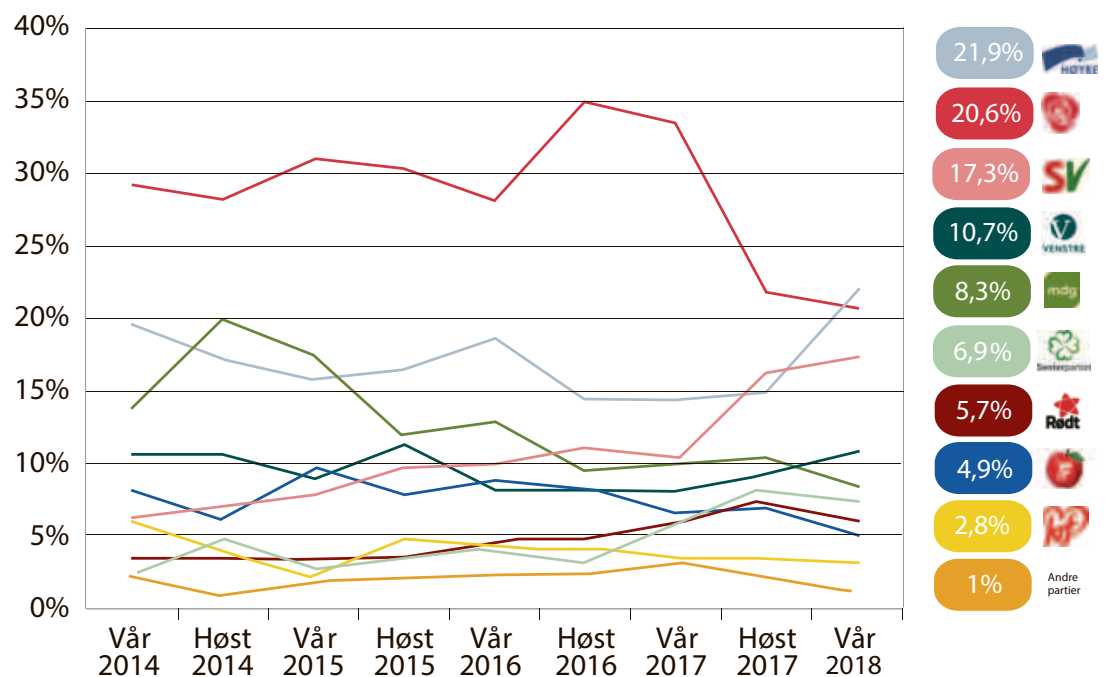
Stenseng sier at Arbeiderpartiet generelt ligger på et snitt på 24 prosent på landsbasis, noe partiet ikke er fornøyd med. På den annen side viser hun til at AUF er en vital orga-

Tilfreds: Statsminister Erna Solberg tror regjeringens satsning på studentboliger, forskning og høyere utdanning er grunner til at studentene flokker til Høyre.

ARKIVFOTO: ADRIAN NIELSEN

Studentenes storting

Vil ha løft i undervisningen

Bjørn Harald Hegreberg Garborg er ny leder av Studentparlamentet ved Oslomet. Han har planen klar for hvordan dårlige forelesere skal bli bedre.

Studentpolitikk

tekst Kristine Vasland Flåt
foto Ola Vatn

Bjørn Harald Hegreberg Garborg stakk av med seieren som ny leder på årets valgmøte i Studentparlamentet ved Oslomet. Han forteller at han helt siden han startet på sykepleierutdannelsen har engasjert seg i studentpolitikken. Nå er han klar for lederjobben.

Vil øke nivået på undervisningen

En av sakene Garborg brenner for er å øke undervisningsnivået til alle foreleserne på Oslomet. Han mener det er uheldig at det er et så stort sprik mellom de svakeste og de sterkeste formidlerne, og han har en klar mening om hvordan dette kan innskrenkes:

– De foreleserne som blir ansett som pedagogisk svake mangler ofte evnen til å engasjere. De er ikke faglig dårlige, men de kan ha mye å lære fra de som er sterkere pedagogisk. Vi ønsker der-

for at de sterke foreleserne kan hjelpe de svakere. Ved å sitte og observere forelesningene deres kan de komme med tips til hva som kan forbedres.

– Tror du det blir enkelt å få de beste foreleserne til å hjelpe de dårligste?

– Det blir jo et ekstra arbeid for de flinkeste, så skolen må legge opp til at de skal få noe igjen

«Jeg håper at de beste underviserne ønsker å dele sine erfaringer»

Bjørn Harald Hegreberg Garborg, leder
Studentparlamentet Oslomet

for det, i form av at det teller som ekstra timer eller liknende. Jeg håper at de beste underviserne ønsker å dele sine erfaringer.

Garborg mener også at det er nødvendig at undervisningen tilpasses de ulike linjene i form av praksisplasser og ved å oppretteholde et tverrfaglig samarbeid.

– Det er et minstekrav at vi burde ha praksis i alle utdanninger der det er relevant. Det snakkes en del om tverrfaglig samarbeid i undervisningen, men jeg mener at den beste tverrfaglige kompetansen får man gjennom praksis på ulike arbeidsplasser.

Økt synlighet

Den nye lederen ønsker å bidra til at studentene ved Oslomet holdes informert om hvilke saker Studentparlamentet jobber med.

– Det er ikke nødvendigvis parlamentet som burde komme bedre frem, men sakene vi jobber med. Folk klager ofte på saker uten egentlig å vite hva det dreier seg om. Et eksempel er luftkvaliteten på skolen som det hele tiden klages på, men folk er ikke klar over at det er noe som konstant jobbes med.

Fra høyskole til universitet

I januar ble det vedtatt at Høgskolen i Oslo og Akershus skulle få universitetsstatus, noe som innebar at navnet og logoen måtte byttes ut. Garborg stiller seg positiv til disse endringene.

– Jeg synes navnet er fengende og klinger godt. Logoen synes jeg også er fin. Vi skiller oss litt ut blant de andre gamle universitetene fordi vi er jo et nytt og moderne profesjonsuniversitet.

I Universitas kom det frem at Oslomet har brukt flere millioner kroner på å bytte navn og lage ny logo. Garborg er enig i at dette er mye penger, men han har forståelse for hvorfor det er snakk om så store summer.

– Den kreative prosessen rundt dette er dyr, og det er et stort apparat bak en sånn prosess som ikke er synlig for oss. Profilerings er dyrt, så det har ikke blitt brukt så mye penger som det høres ut som.

Ny leder: Bjørn Harald Hegreberg Garborg håper Studentparlamentet blir mer synlig og at studentene holdes informert om hvilke saker de jobber med.

Tilbudsguiden

AVIS

Dagsavisen
Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

PSYKOLOG

Ta vare på din mentale helse!

Råd og veiledning fra kr 590

Finn ledige timer og bestill på:
www.oslopsykologlinikk.no

Noe du lur på? Send oss en mail!
post@oslopsykologlinikk.no

BEMANNINGSBYRÅ

Manpower er din døråpner til arbeidsmarkedet.

Som Norges største bemanningsbyrå har vi både faste stillinger og oppdrag hos Norges ledende selskaper.

Se mulighetene på manpower.no

Vi ser frem til på hjelpe deg videre i din karriere.

BRILLER

Synsprøve ½ pris nå 345,-
inkl. trykkmåling og netthinnebilde

Ta med studentbevis og få 25% på briller inkl. Comfort glass.
Velg blant kjente merker.

Eye Factory Byporten
Jernbanetorget 6
0154 Oslo

byporten@eyefactory.no
Tlf: 40 43 55 55
www.eyefactory.no

LEGE

20% Studentrabatt!

LEGEVAKT
Gynekolog
Kosmetisk injeksjon

allmenn@ckms.no
www.ckms.no
Tlf: 23196040
Sørkedalsveien 10c, 0360 Oslo

PIZZA

Studenttilbud: Stor pizza 159,- kr

Gjelder kun ved fremvisning av gyldig studentbevis

Bestill online på www.pizzabakeren.no

SPA OG MASSASJE

Bare Flyt Floatingsenter
Oslo

Føl deg vektløs og koble ut ytre stimuli.

Minsk stress.
Øk læringsevne og konsentrasjon.

post@bareflyt.no
Tlf: 21 38 94 89
www.bareflyt.no

TANNLEGE

Grünerløkka Tannhelsecenter
Thorvald Meyers gate 33
0555 Oslo

lisa.orting@grunermail.no
Tlf: 22 35 77 92
www.grunerlokka-tannhelsecenter.no

600 kr for første undersøkelse (inkl. røntgen og enkel rens).

Fast 20 % studentrabatt på all tannbehandling.

TRENING

Imperia Gym
Grefsenveien 9b
0482 OSLO

imperياجym@gmail.com
Telefon: 22 22 90 70
www.imperياجym.com

15 % studentrabatt

Få hjelp med din trening.
GRATIS OPPFØLGING av gode instruktører. Gratis prøvetime.

Tilbudsguiden for studenter i Oslo

JUSSPROFESSOR HADDE RELASJON TIL STUDENT:

Tilbød seg å rette
masteroppgaven hennes

Flyttet: Universitetet i Oslo anså sakene som alvorlige, og valgte å sanksjonere den aktuelle professoren ved å omplassere vedkommende til en annen stilling.

En professor ved Det juridiske fakultet ble omplassert av UiO etter å ha både avslørt en varslers identitet, og gitt en student muligheten til å velge egen sensor.

Jussen

tekst Birk Tjeldflaat Helle
og Mads Randen

I slutten av mai for et år siden begikk en jussprofessor ved (UiO) Universitetet i Oslo flere handlinger som universitetet karakteriserer som «sterkt kritikkverdige», viser dokumenter Universitas har fått innsyn i.

Da to av vårens masterstudenter skulle levere oppgavene, sendte veilederen en e-post til professoren der det ble bedt om innspill på hvem som burde være sensorer.

Jussprofessoren hadde imidlertid en relasjon til en av studentene. Umiddelbart etter forespørselen fra administrasjonen, sendte professoren en e-post til

studenten der han fortalte at han hadde muligheten til å påvirke hvem som skulle sensurere oppgaven hennes.

«Vil du vite hvem det står mellom, sånn at du kan komme med dine preferanser. Og/eller vil du at jeg skal melde meg frivillig? ... Fullstendig opp til deg. Hvis du ikke svarer, skal jeg ikke gjøre noen ting. Ha en fin helg», skrev han ifølge dokumentene.

Kort tid etterpå svarte studenten at det var det samme for henne. Tre dager senere svarer jussprofessoren likevel administrasjonen. Der skriver han at han «svært gjerne kunne tenke meg å sensurere denne oppgaven selv».

– Særdeles kritikkverdig

Det fremgår ikke av dokumentene hva slags relasjon jussprofessoren og studenten hadde, utover at han tidligere hadde avstått fra å sensurere oppgavesett der personen kunne være en av kandidatene, fordi han anså seg som inhabil.

Universitas har vært i kontakt med professoren. Han ønsker ikke å kommentere saken, men henviser til fakultetet.

I dokumentene Universitas har fått innsyn i reagerer fakultetet på professorens oppførsel:

– Det er ingen tvil om at din

opptreden er særdeles kritikkverdig. Som professor er du forpliktet til å sørge for likebehandling av alle studentene og at deres handlinger blir vurdert uholdt og objektivt. Dette er et helt grunnleggende prinsipp, som gjennomsyrrer hele evalueringsprosessen ved universitetet. Din opptreden

«Du var utvilsomt klar over at du brøt din taushetsplikt da du oversendte e-posten»

UiO om jussprofessoren

er et åpenbart brudd på dette prinsippet. Du var utvilsomt også klar over at din opptreden brøt med disse grunnleggende prinsippene. Din atferd innebar derfor et svært alvorlig brudd på dine forpliktelser som ansatt ved UiO.

«Romantiske samtaler»

Jussprofessoren sensurerte aldri masteroppgaven. Bare noen dager senere ble det sendt inn et varsel som omhandlet forhold knyttet

til professoren. Universitas har ikke fått innsyn i dette varselet og kjenner derfor ikke innholdet.

Men i behandlingen av varselet ble det rullet opp et annet forhold som professoren også har fått kritikk for.

I starten av mai ble det nemlig sendt inn et annet varsel om at en ansatt skal ha hatt «romantiske samtaler» med ulike kvinner inne på et av universitetets biblioteker. Varsleren ba ettertrykkelig om å være anonym.

Professoren satt i ledelsen på enheten han var tilknyttet og fikk derfor varselet videresendt med teksten:

«Er usikker på hva dette er, ikke videresend, vi snakkes om dette senere.»

Avslørte varslers identitet

I møter med universitetet har professoren forklart at han tok kontakt med en person dagen etter og fortalte om varselet. To uker senere ble han bedt om å oversende e-posten av samme person. Dette gjorde han uten å slette opplysningene om hvem som hadde varslet.

Ifølge dokumentene sendte denne personen e-posten videre til nok en person. I saksdokumentene er disse personene sladdet,

men professorens handlinger medførte at identiteten til varsleren ble avslørt, til tross for ønsket om å være anonym.

– Du var utvilsomt klar over at du brøt din taushetsplikt da du oversendte e-posten. Samlet sett anser vi din opptreden som et alvorlig brudd på taushetsplikten, skriver Universitetet i Oslo i et brev til professoren.

Straffen

Store deler av jussprofessorens forklaring er sladdet i dokumentene. Det kommer likevel frem at han har erkjent at oppførselen var sterkt kritikkverdig, men at de to hendelsene må ses i sammenheng.

UiO mente begge hendelsene var alvorlige, og at professorens opptreden ga rettslig grunnlag for både avskjed og ordensstraff. Ifølge dokumentene valgte de den mildeste av reaksjonsformene på grunn av at han aldri hadde gjort noe kritikkverdig tidligere.

Det ble lagt vekt på at handlingene ble begått i en kortvarig periode, og derfor ikke kunne gi uttrykk for et generelt handlingsmønster. Derfor valgte universitetet å straffe professoren ved å omplassere han til en annen stilling.

universitas@universitas.no

CHATEAU NEUF

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

Sommeravslutning med fakultetet, studiet eller med kollegaer?

Nå kan dere låne uteserveringen på Chateau Neuf gratis i hele Juni!
Vi har 120 nye sitteplasser, varmelamper, markiser og egen grill.
Ta kontakt på booking@neuf.no for mer informasjon.

EUROVISION PÅ CHATEAU NEUF

12. mai går finalen i Melodi Grand Prix av stabelen!

Dette kan vi selvsagt ikke la gå ubemerket hen, og inviterer til direkte-sending, sprell og fest i Lillesalen på Chateau Neuf. Det blir livestreaming av showet, og vi garanterer ekstra feiring hver eneste gang det skiftes kostyme, moduleres, tas i bruk pyro, gis 12 poeng til nabolandet eller Portugal takkes for et fantastisk show.

Alle med minst ett plagg bestående av paljetter mottar en gratis forfriskning.

Dørene åpner: 20.00 (sendingen starter 21.00)
Arrangementet er gratis!

Studentpolitikernes drømmeforsider

McDonalds på campus, skybar på toppen av Lucy Smiths-hus og et universitet uten et Studentparlament. Slik ville Universitas sett ut om studentpolitikerne fikk bestemme.

Valg

tekst og design
Mads Randen og Kari Eiring

Studentvalget er i full sving. Frem til 15. mai skal studentpolitikerne kjempe om din stemme. De ulike listene har kvasset sine skarpe sverd og vil vise hva de er gode for.

Vanligvis preges valgkampen av lederstrid, Grønn liste som ønsker et grønnere campus eller Blå liste som vil la marked herje overalt. Like sikkert som at det serveres kyllinglår i Frederikke-kantinen kommer Venstrealliansen til å kreve flere kvinner på pensum og Internationalista

vil ha et ønske om bedre tilrettelegging for utvekslingsstudenter.

For mange studenter kan studentpolitikken virke litt fjern. Det tyder hvert fall en årlig valgoppslutning på under 20 prosent på. Universitas har derfor utfordret listene til å vise frem sine kampsaker på en ny måte. Hver liste har fått lage sin drømmeforside av Universitas, og vi har etter beste evne forsøkt å etterleve deres ønske.

PS: Ideen er inspirert av VG sin sak om OL-heltens drømmeforsider. Vi har derfor hentet inn ekstern hjelp, fra han som snekker forsider i avisen som blir elsket og hatet.

Ken André Ottesen

- Universitas har fått hjelp av mangeårige vaksjef og forsidesnekker i VG, Ken André Ottesen.
- Han er kjent for kreative og tabloide forsider.
- I tillegg drifter Ottesen den populære instagramkontoen badesken.
- Det lille bildet viser listenes skisse. Det store bildet viser det endelige resultatet etter Universitas har tegnet ut.

FOTO: DYVEKE SANDTORV NILSEN

A-lista

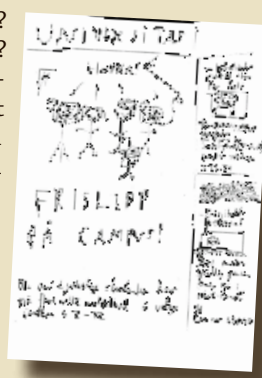
Dette ser i utgangspunktet ganske proft ut. Lukter litt småfancy, albansk økononimagasin fra midten på 90-tallet. Men herregud for et massivt og kollektivt hjerne-drypp når en sak om at kantinekosten blir billigere blir oppslag på bekostning av at studielånet blir stipend! Ikke rart studenter sliter med økonomien ...

Blå liste

Hva faen er dette for noe? Hva er det frislipp av? Folk? Friskjæringer? Photoshop-runking? Nei, vent litt ... Det handler visst om mat, men det finner jeg først ut ved å lese det med liten skrift i bunnen av fronten. Og la oss bare slå det fast: Det er ingen som smiler noe. Hadde folk smilt meningene sine, hadde Paradise Hotel-deltagere vært verbale høvdinge. Man smiler ikke noe. Man sier noe.

Fremskrittlisten

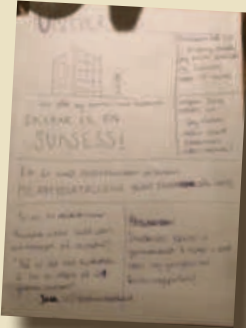
Her har forsidesegnerne gjort det enkelt for forsidesnekkerne – det er veldig lite som skiller originalen fra det endelige produktet. Og det er faktisk like greit. Man kan sikkert mene hva man vil om innholdet her, men det er i alle fall enkelt å få med seg budskapet. Og det er det det handler om: Å få ut et budskap som er så lettforståelig at det fanges opp av mennesker som haster forbi fem meter unna og setter av tre sekunder til å studere førstesiden din.

Gjestelista

Hele poenget med en første-side er å plukke ut det viktigste og beste man har i avisen. Her har Gjestelista gått på den klassiske buffet-smellen, og blander reker, brunost, egg og rakfisk. Dessuten vet alle i bransjen at INGENTING trumfer en historie der et dyr - fortrinnsvis et søtt dyr - er helt. Feil oppslag og for dårlig prioritert.

Grønn liste

Originalen minner litt om grønn politikk: Hvis bare alle sammen bare kan skjerpe seg, klemme naturen, ligge med en bever og spise gress, blir verden et bedre sted. Og husk at også insektene skal få noe ut av studietiden på Blindern. Jada. Heldigvis ser sluttresultatet litt mer ut som noe fra den virkelige verden. Gode saker og brukbart prioritert. Trekk for mangel på mennesker på førstesiden.

Internationalista

Herregud og Jesus Kristus. Dette ser ut som skoleavisen til folk som droppet ut av typografilinja i Minnesota i 1925. Å oversette absolutt alt - selv på førstesiden - overgår til og med reiseguiden på charterturer som insisterer på å si hei på svensk, norsk og dansk. Få det vekk.

Realistlista

Det er kanskje ikke en realist du vil ha med deg på guttetur til Aya Napa, men det spørs om det ikke er lurt å ha en i bakhånd når du skal lage førstesider. Tydelig prioritert og fargerikt uten å bli Azerbaijansk skrapelodd.

Liberal liste

Tegning som hovedoppslag er omtrent like fornuftig som å ta med seg trekkspill på revejakt. Det er forøvrig verdt å merke seg at det ikke finnes et eneste menneske på førstesiden. Det er heller ikke plass, siden ordgyteriet overgår selv det andre gyteriet inne på dass klokken 0230 om natten.

Venstrealliansen

Hysj! Hva var det som brast? Drømmen om et klammafritt universitet fordi studentene ikke klarer å skrive prevensjon. Ellers mye rot og fargepalett til å få begynnende epilepsi av. Jeg føler dog for å gi et par pluss for at man åpenbart har tatt seg tid med dette. På sitt vis.

debattredaktør: Runa Fjellanger
debatt@universitas.no 901 59 831
Frist: søndag klokka 17
Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Døgnåpent?

– Hvis du våkner av snaps fra venner som har lest hele natten, kan du føle deg presset til å gjøre det samme, skriver Studvest-journalist Kristine Tjøtta. Hun mener døgnåpne lesesaler kan føre til gruppepress og søvnvansker. Alle

de politiske listene ved Universitetet i Bergen er for døgnåpne lesesaler (året rundt eller i eksamensperioden), men Tjøtta mener man bør la være: for helsas og pengenes skyld.

SiB-katten

Snart er statuen av SiB-katten ferdig, melder Studvest. Ved Universitetet i Bergen (SiB) skal nemlig en lokal favoritt æres. Araya, bedre kjent som SiB-katten, var et vanlig syn på Høyden i Bergen, frem til hun døde i fjor. Initiativtagerne har samlet sammen hele 13.000 kroner til statuen, og den er plan-

lagt ferdig til høsten. – Jeg synes det er viktig å hedre sine helter. Om SiB-katten hadde vært et menneske, hadde hun vært et svært bra menneske. Og veldig vakker, sier en av initiativtagerne til Studvest.

Ukas sitat:

«Går det ikke så bra på eksamen, så går det i hvert fall over»

Studentpsykolog Kitty Byng, vifter med halmstråene i Studvest

Ukas tweets:

Håkon R. Mikalsen @Randgaard
Professorer bør se Skam&reflektere rundt at studenter også har lignende erfaringer som tar mye plass i livet.Enig @haas1 ? #skamperspektivet

Ny studentleder, gamle referanser

Victoria Lie @vickileaks1
har etter kort avveining bestemt meg for å ikke ta eksamen og heller vie livet til å høre på Kate Bush

#goals

sverreee? @sveikill
(rekker opp hånda på mandagsmøte i ny jobb) kommer dette på eksamen?

ALT kan komme på eksamen, Sverre, ALT

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Sex og Samfunn på Blindern nå!

Helse

Johannes Saastad, 2. kandidat for Venstrealliansen

Forrige måned satte Universitas søkelys på utbredelsen av gonoré. Ikke bare har man sett en kraftig økt forekomst av kjønns sykdommen, men den har også vist seg på god vei mot å bli resistent mot antibiotika. Dette er en utvikling som vanskeliggjør effektiv behandling. Man er med andre ord avhengig av å oppdage og komme sykdommen til livs før den spres, så man kan minimere antall tilfeller der infeksjoner faktisk må behandles.

«Vi i Venstrealliansen er veldig for at man skal fortsette å ha det gøy»

En stor del av studentmassen

er i den alderen hvor vi har mest sex, og det er ikke til å stikke under en stol at spredningen av kjønns sykdommer er høyere blant studentmassen enn resten av befolkningen. Vi i Venstrealliansen er veldig for at man skal fortsette å ha det gøy, men for at det også skal være trygt og trivelig er det essensielt at man har et tilgjengelig lavterskeltilbud for tilgang på prevensjon, testing og behandling for studenter. Tidligere i år var Venstrealliansen i møte med ledelsen av Sex og Samfunn Oslo, for å se på mulighetene for å etablere nettopp det lavterskeltilbudet vi trenger: en klinikk på Blindern. En av de mest populære tjenestene av de mange Sex og Samfunn tilbyr er nettopp testing for kjønns sykdommer; og takket være dette tilbudet avdekker klinikken i snitt 5 positive klamydiaprøver hver dag – avdekking som muliggjør behandling og smittehindring.

Tallenes tale er klar; det er åpenbart et stort behov, et behov UiO burde imøtekomme. I dag finnes det ikke et slikt tilbud på campus. I stedet for å prioritere et nødvendig, etterspurt og viktig helsetiltak har UiO gitt de prima lokalene på Fredrikke til voksesalongen «Wax on wax off». For en som har tallene fra Sex og Samfunn friskt i minne, er trangen til å rive vekk salongen betydelig sterkere enn trangen til å rive vekk kroppshår.

I møtet med Sex og Samfunn la vi frem plantegningene for disse lokalene, og responsen vi fikk var at de passet strålende til å etablere en miniversjon av klinikken de har i dag. Med kort vei til toalettene kan man også sette opp en stasjon med selvtestsutstyr og en boks der prøver kan leveres. I selve lokalet er det allerede små rom som kan brukes til undersøkelser og kontor, så det er få

praktiske endringer som må gjøres for at klinikken skal bli en realitet.

SiO Helse gjør mye bra, og daglig leder på Sex og Samfunn understreket også at det ikke var snakk om et konkurrerende tilbud, men et utfyllende forhold. SiOs leger er primært allmennpraktiserende, så å ha Sex og samfunn's spesialister som et supplement vil være en situasjon alle tjener på.

Vi i Venstrealliansen er ikke i tvil: Wax on Wax off må ut, og Sex og Samfunn inn. Det er på tide at universitetet blir bevisst på hvem som får etablere seg på campus, hvilke signaler aktørene gir, og at studentenes behov blir fylt.

Det skal være gøy, trivelig og trygt å være student på UiO.

Gjestelistas logiske brist

Helse

Jenny Sandmo Ellefsen, student

Forrige uke møtte jeg representanter fra Gjestelista på stand på Frederikkeplassen, og fikk stilt dem et spørsmål jeg lenge har lurt på: hva i all verden er greia med at de vil ha gangbro over T-banestoppet Forskningsparken?

Svaret jeg fikk var at det vil være raskere å gå over en gangbro enn under banen. Dette stusset jeg på. Hvis man går ut fra at trappene over en slik gangbro vil være omtrent like lange som trappene opp til t-banebrua, betyr jo dette i praksis å doble lengden man går for å komme til den andre sida.

«Ingen bytter bane på Forskningsparken»

Ja, svarte representantene fra gjestelista, men det jeg ikke tenkte på var at mange går opp den veien på skrå fra Øvre Blindern, i stedet for ned til trikkestoppet og Dana Bakeri. Og da vil det være raskere å gå over en gangbro enn ned under banen.

For det første er dette et veldig rart premiss å sette, da en person som skal retning sentrum fra Øvre Blin-

dern ikke ville gått opp den veien uansett. For det andre ville det vært nøyaktig like langt å gå over en gangbro som å gå under t-banebrua, så man ville ikke spart noe tid på dette, med mindre gangbrua begynner lengre oppe ved Øvre Blindern.

Men Gjestelistas andre argument var at en gangbru ville gjort det enklere for de som ønsker å bytte bane på Forskningsparken. I så fall ville en gangbru hvor man måtte gått langt opp mot Øvre Blindern for å så gå tilbake igjen til riktig spor, gjort dette vanskeligere enn å bare gå under banen. Men her er også premisset veldig rart, da ingen bytter bane på Forskningsparken. Hvis du ikke skal mot universitetet og må ta banen tilbake til Majorstuen, er du mest sannsynlig ikke student heller.

Gjestelistas slagord er «hva er det verste som kan skje?». Det verste som kan skje her er vel at mange penger blir brukt på en unødvendig og upraktisk gangbro som i alle tilfeller unntatt ett vil gjøre det lengre å gå mellom plattformene (bortsett fra nevnte tilfelle hvor det vil ta akkurat like lang tid som å bruke det nåværende systemet). Men det er jo også ganske usannsynlig at et slikt forslag kommer gjennom. Det høres fint ut med skybar på Lucy Smiths hus og Olafiaklinikk på campus, da.

Bak den fremtidsrettede fasaden

ARKIFOTO: ROAR BLÅSMO-FALNES

Studentskipnaden i Oslo (SiO) fronter for tiden med åpningen av Oslos grønneste studentboliger og utbygging av nye utearealer. På nettsidene sine frister de med bilder av smakfullt innredede leiligheter og moderne hybler. To hundre meter unna de nye blokkene av massivt tre koker vi vann i flere omganger på ovnsplata for å få tatt oppvasken.

SiO

Embla Aae, student

I Norge er vi ofte villige til å gi litt ekstra for fellesskapets beste. Når jeg får en e-post fra SiO om at en ny kontrakt fra 1. august vil innebære «økning i husleieprisen [...] som følge av oppgradering av utearealer og fellesbygg på Kringsjå studentby», ville jeg vanligvis tenkt at det er det selvfølgelig verdt å få det fint ute, og å få tilgang til treningssenter rett utenfor døra. Men etter å ha dusjet i kaldt vann, eller tatt morgenvasken med en vaskeklut som om man var en bonde på attenhundretallet fire uker i

strekk viser fellesskapsfølelsen seg heller lunken.

Jeg har aldri hatt problemer med hverken rørleggere eller elektrikere som har kommet for å fikse ymse ting på oppdrag av SiO, de har alltid vært hyggelige og profesjonelle. Men det er grenser for hva en håndverker kan utrette, når standarden på boligene rett og slett er for dårlige. Da jeg flyttet inn i ettromsleiligheten her på Kringsjå, ble både løst håndtak på vasken byttet, og vinduet strammet opp, men på spørsmål om noe kunne gjøres med trekken som konstant kom inn fra døra til balkongen, fikk jeg beskjed om å bare skru opp varmeovnen. Det er vel kanskje bare på overflaten at SiO vil

tilby de grønneste studentboligene i byen, da noe av pengene de bruker på å bygge flere og flere boliger kanskje heller burde blitt brukt til å renovere de eldre blokkene. Disse står beleilig gjemt mellom de nye blokkene av massivt tre, og Nordmarka, og hvis alle her i blokka bruker like mye elektrisitet som jeg gjør på å holde seg varme, vil jeg ikke tro

«På den lyse siden har mange av Studentskipnadens boliger kun to måneders oppsigelsestid»

miljøgevinsten kan være særlig stor.

Og selv om man rapporterer, dobbeltrapporterer, og trippeltrapporterer, er det sjeldent man blir tatt seriøst, med mindre man virkelig gjør en innsats med å mase. Varmtvannsproblemet vi for tiden lever med, ble 15. mars forsøkt fikset ved bytting

av et blandebatteri. Den 29. mars fikk vi en epost om at det hadde vært «problemer med ustabil varmtvannstilførsel» i enkelte blokker, og ventet tålmodig på at problemet skulle løse seg. Den 19. april tok tålmodigheten slutt, og vi sendte ny rapport. Vi fikk beskjed om at servicetekniker var på vei, og satte på hybelvannkokeren for å få tatt oppvasken. Den 24. april ringte en hyggelig dame fra kundeservice for å høre om problemet hadde løst seg, men jeg måtte dessverre skuffe henne, for vannet holdt omtrent samme temperatur som smeltevannet som renner ned i Sognsvann for tiden.

På spørsmål om man kunne kompenseres for å ha måttet leve som Olaf på attenhundretallet i en hel måned, fikk jeg et kort og ubegrunnet nei. På den lyse siden har mange av Studentskipnadens boliger kun to måneders oppsigelsestid. Tross skrekkehistoriene om private utleiery, tror jeg nok jeg tar sjansen. Takk for alt, SiO, og lykke til med fremtidig utvikling av den «grønne» studentbyen på Kringsjå. Jeg håper dere tar hensyn til studentene som vanlig, og planlegger det mest høylydte anleggsarbeidet til midt i eksamenstida, slik som i fjor.

Retrieve your Retriever!

Kjæledyr

Tage S. Jensen, 2. kandidat for Blå liste

Du er på vei hjem fra lesesalen. Klokka er mye. Nakken verker, og eksamen er rett rundt hjørnet. Alle vennene dine er på fest – du er alene. Du blir nødt til å gå hjem grunnet signalforstyrrelser. Det regner. Dagen din har vært dritt.

I det du åpner inngangsdøren, forsvinner alle sorger. Der

står din aller beste venn, Truls. Han er lykkelig for å se deg, og gjør et byks opp i armene dine. Truls elsker deg. Smerten i nakken forsvinner, tomrommet fylles og eksamensangsten fordufter. Du føler deg trygg og elsket. Truls er en golden retriever. Dagen din ble ikke så ille allikevel.

Men denne hjerteskjærende historien er dessverre ikke i tråd med virkeligheten. Du bor nemlig i en SiO-leilighet, noe som betyr at Truls aldri fikk flytte inn med deg. Han bor hos foreldrene dine i Tromsø, og lengter etter deg hver eneste dag. Blå liste mener slik behandling av menneskets beste venn er uholdbar, og vil kjempe for dyrehold i SiO-leiligheter.

Mange studenter opplever perioder preget av stress, og det er enkelt å føle seg ensom i en stor by som Oslo. Jeg kan ikke tenke meg noe bedre enn å komme hjem til en hengiven og kjærlig hund. Forskning viser at hundehold bidrar til å dempe stress, og kan i tillegg være helsefremmende ettersom hunder krever jevnlig mosjon.

I SiO-kollektiv må det selvsagt tas hensyn til allergier, men dette hensynet legitimerer imidlertid ikke et totalforbud mot dyrehold. Blå liste vil la deg bestemme mest mulig over eget liv. Dersom du ønsker å dele livet ditt med en hund – hvilket jeg forøvrig anbefaler – bør ikke SiO stå i veien for det. Ikke forby hund uten grunn!

P.S: Hund er i denne teksten benyttet for å styrke patosappellen. Undulater er også okei!

AVSLØRT: Fremskrittslisten

FOTO: JIL YNGLAND

Valg

Jens Læg Reid, leder av Studentparlamentet ved UiO

Da en gjeng FpUere besluttet at de ville stille til valg i Studentparlamentet, skjønte de nok umiddelbart at grunnlaget for å hente stemmer sannsynligvis var svært begrenset på Universitetet i Oslo. De besluttet likevel å prøve, og gikk hurtig til verks for å finne fanesaker som kunne treffe andre grupper enn de som stemmer Frp. De registrerte en misnøye med Studentparlamentet, og tenkte at det var her de kunne sanke stemmer.

De regnet med at velgerne ikke kom til å like at folka i Studentparlamentet tok ut høye lønninger, på tross av at de ikke besatt noen form for makt. De trykket opp flyere, de lagde nettside og inviterte til pressekonferanse (sic) – lanseringen var et faktum. Det var bare et skjær i sjøen, og det traff hardt. De fant nemlig ut at alt de trodde var sant, i virkeligheten var fullstendig feil.

Ingen av de som sitter i Studentparlamentet får lønn, det var gruppa som jobbet på fulltid som fikk det. Arbeidsutvalget får nemlig honorar tilsvarende det laveste lønnstrinnet som eksisterer i staten. Dessuten jobber de langt mer enn hva en vanlig fulltidsjobb tilsier, hvil-

ket ofte resulterer i 20 timer gratisarbeid i uka. Dette er fordi arbeidsmengden er for stor, og det økonomiske handlingsrommet i Studentparlamentet for lite, til at de kunne ta betalt for overtidssjopping, feriepenger og andre frynsegoder. De trodde de gikk til angrep på konger, men fant fort ut at de sparket på mannen i gata.

«**2 500 000 er** veldig mye penger, det kommer folk til å reagere på! Ran av semesteravgift!» tenkte de oppildnet. Problemet slo dem i fleisen nok en gang. Studentparlamentet utgjør 0,03% av UiOs budsjett, får ikke en krone

«Jeg liker ikke Frp-sympatisører, men jeg må allikevel innrømme at jeg synes de fortjener bedre»

fra semesteravgiften og har reell innflytelse over hvordan de resterende 99,97% av UiOs penger brukes. Oppussingen av SiO Helse kostet alene flere titalls ganger det man bruker på Studentparlamentet. Og ja, det var en sak fra Studentparlamentet (#gjennomslag).

Videre fikk de høre at Studentparlamentet hadde fått gjennom ting som faktisk betydde noe. Senter for læring og utdanning, sensorveiledning, merittering av undervisere, digital eksamen, 11 måneders studiestøtte, massiv økning i antall årlige bygde studentboliger. For å nevne noe. Riktignok saker Studentparlamentet ved UiO ikke har kjempet alene, men saker som har kommet gjennom fordi studentene har organisert seg og ikke overlater gjennomslag til tilfeldighetene.

Det er helt greit å ta feil, men det er rimelig å forvente at denne forsamlingen FpU-folk faktisk har ryggrad nok til å innrømme det når uhellet er ute. Allikevel var bannerne på plass og slagordene ute. Det resulterte i at de måtte kjøre en annen taktikk. De måtte lyve seg inn, og satse på at de begrensede kontradiksjonsmulighetene man har i møte med en studentmasse på 28 000 folk ikke nådde langt nok. For makta, den skulle de faen meg ha for seg sjæl.

Det dette dessverre resulterer i, er at det som kunne bli en stemme for Frp-sympatisører har resultert i en desperat gjeng løgnere. Jeg liker ikke Frp-sympatisører, men jeg må allikevel innrømme at jeg synes de fortjener bedre.

Kort vei fra stemningsskaper til folkefiende

Studentpub

Anne Katrine Bækkellie, Andreas Nyborg Hansen, Inger Helene Johnsen Blegeberg, Oscar Arnesen Dønnum, Randi Margrethe Strøm Olsen, Vebjørn Løvås, Christina Eide, Andreas Nyborg Hansen,
Kjellerforeningene

Lederkommentaren i Universitas utgitt 2.5.2018 hevder at samarbeidsorganet mellom kjellerpubene på Campus står i veien for en ny bar på Frederikkeplassen i frykt for konkurranse. Dette er regelrett faktafeil, og til tross for at lederkommentaren på nett ble endret etter innspill, traff originalkommentaren mange.

For å forklare hvorfor, la oss først forklare dere litt om hvordan kjellerforeningene på Blindern går rundt. Vi går rundt fordi flere hundre studenter bruker mange timer hvert semester på å jobbe frivillig. Ja, vi i styrene bruker mange timer hver uke, helt ubetalt, fordi vi genuint tror og

håper at arbeidet vi gjør er med på å bedre studentmiljøet.

Som dere har fått med dere har kjellerforeningene et uformelt samarbeid, men det er ikke noe kartell. Samarbeidet mellom kjellerforeningen brukes til å utveksle erfaringer og hjelpe hverandre med små og store ting. Vi hjelper hverandre med alt fra kvitteringsruller og gass til å ordne kjelleravtale med UiO.

Samarbeidet sikrer også organiseringen som er nødvendig for å arrangere Pub til pub hvert semester. Vi lager liv på Campus, sammen.

Det kan se ut som om Universitas sitter med et inntrykk av at kjellerforeningene er til hinder for utviklingen av nye tilbud på Blindern. Det stemmer ikke. Blant annet har vi hjulpet den nye puben Placebo på Psykologisk institutt i gang. De har fått støtte til alt fra leverandøravtaler til skjenkebevilling og utstyr.

Det uformelle samarbeidet kjellerpubene i mellom hindrer ikke nye initiativ. Vi er tvert i mot en ressurs. Vi engasjerer oss på daglig basis for et levende og inkluderende studentliv og campus.

Derfor var det utrolig sårende å lese at dere anser oss som folkefiende nummer én, basert på en påstand som dere, så vidt oss bekjent, ikke engang har forsøkt å faktasjekke. Vi må nesten si som Mor Åse i Peer Gynt: Universitas, dere lyver.

Det er en ting å bli kalt folkefiende som enkeltpersoner, men når dere går etter alle kjellerforeningene som helhet treffer dere ikke bare lederne. Dere treffer de frivillige som serverer kaffe i ukedagene, de som står hele natten og rigger til storfester, de som serverer øl på fredagskveldene, de som gjør avtaler slik at professorer kommer og tar en øl mens de holder foredrag, slik dere etterspør og mange fler.

Vi skjønner at det er et ønske om bar på Fredrikkeplassen. Hvis noen ønsker å ta på seg oppgaven stiller vi gjerne opp med råd og erfaringer, men slik det er i dag har ingen av de allerede etablerte kjellerpubene kapasitet til å drifte det dere beskriver.

Om målet er å motivere noen til å ta på seg oppgaven, uten lønn, er nok heller ikke den anbefalte taktikken å rakke ned på de som allerede legger ned mye frivillig innsats for et bedre studentmiljø.

Praksis sikrer flere drømmejobben

Vår = valg

Karl Henrik Storhaug Reinås, 6. kandidat for A-lista

Å studere bør forberede en best mulig for arbeidslivet. Mange bachelorstudenter har aldri hatt en relevant jobb for utdanningen sin. Derfor ønsker A-lista å innføre frivillige praksisemner på alle bachelorprogrammer. Det er viktig at praksisen ikke bare blir som å ha en ubetalt deltidsjobb, men innebærer tett faglig veiledning, integrering av teori og praksis og lærlinglønn.

Hvis studenter får knyttet kontakt med arbeidslivet allerede fra bachelornivå, vil flere kunne få en mer behagelig overgang til arbeidslivet. I tillegg vil man kunne bygge seg opp relevant erfaring, få et nytt perspektiv på hvordan teori kan brukes i praksis og motta en rettferdig lønn. Eksisterende praksisordninger bør også få slike vilkår, slik at ikke praksis blir en salderingspost på budsjettet. Et viktig krav blir at alle studenter i praksis skal ha krav på faglig veiledning, enten fra arbeidsplassen eller studiestedet. Drømmejobben kan komme et skritt nærmere for flere studenter hvis A-lista får realisert forslagene om mer og bedre praksis.

FOTO: BRIAN OLGUIN

Studentvalget er i gang!

Vår = valg

Svein Stølen, rektor ved Universitetet i Oslo

Det sikreste tegnet på at våren har kommet, er at Studentvalget fyller UiO med stands, debatter og plakater. I Studentvalget har alle studenter mulighet til å si noe om hvem som skal føre deres sak vis à vis UiO, Oslo Kommune og Stortinget. Du kan ta valget frem til 15. mai!

UiO er et universitet i stadig utvikling og hver dag tas mindre eller større veivalg. I veivalgene trenger vi studentenes innspill. Det er Studentparlamentet og deres arbeidsutvalg, som fronter parlamentets politikk, kommer med innspill til oss i rektoratet, styret og utvalg. Studentvalget vil avgjøre hvilke innspill som skal komme, og hvem som skal komme med de. Det å ikke stemme, blir det samme som å gi en halv stemme til de du liker minst, sa Frank Aarebrot. Jeg tviler på at det er det du vil!

Gjennom mitt første år som rektor har jeg fått muligheten til å bli virkelig godt kjent med Studentparlamentet. Gro (prorektor) og jeg fikk i høst mulighet til å presentere oss for hele parlamentet og ble overøst med spørsmål og utfordringer i en hel time. Siden den gang har vi hatt faste møter hver 14 dag med arbeidsutvalget og diskutert mange av Studentparlamentets forslag. Vi har diskutert temaer som tiltak mot trakassering, en ny utdanningssatsing og studentmedvirkning.

Det kommende året blir spennende for UiO. Vi skal stake ut kursen for en ny langtidsstrategi for UiO. Hva skal våre målsettinger for den neste tiårsperioden være? Også i byen vår skal viktige avgjørelser tas, deriblant skal det vedtas en campusstrategi og satses inn mot at Oslo blir Europas miljøhovedstad i 2019. Hvilken rolle skal UiO ta i Oslo? Som

«Det å ikke stemme, blir det samme som å gi en halv stemme til de du liker minst, sa Frank Aarebrot»

student må du spørre deg selv, hvem er det du tror i størst grad bærer med seg dine perspektiver når disse spørsmålene skal få et svar?

Du kan velge mellom en bukett av ulike lister i studentvalget. Listene har forskjellige valgkampsaker og representanter. Er du er usikker på hvem du vil stemme på? Da kan du jo stikke innom listenes stands rundt på campus, se en debatt, lese Universitas' valgbilag, oppsøke parlamentet på nett eller sosiale medier. Mulighetene er mange!

Godt valg!

FOTO: SJUR STØLEN

Velferdstinget skal ikke detaljsstyre kantina di

Vår = valg

Julie Iversen, læringsmiljøansvarlig i SP-OsloMet, og Rune Keisuke Kosaka, leder av SP-OsloMet

SiO Mat og Drikke scorer dårlig på KTI-undersøkelsen som forrige uke ble lagt frem for Velferdstinget. Dette er ikke ny informasjon. Grunnen til dette handler mest sannsynlig om at det er det tilbudet flest studenter har et forhold til og bruker, og at det er et svært konkurranseutsatt område.

I mange av disse undersøkelsene, som brukes internt i tjenestemrådene, er det mulighet for fritekst-svar fra studentene. Dersom vi skulle fått innsikt i alle svarene i undersøkelsene (noe ikke en gang styret alltid får), ville dette være et brudd på de ansattes personvern.

«Hvorfor det?», spør du sikkert. Det er da ikke slik at vi skal inn og se på enkeltindivider, men på serveringsstedet det er snakk om?

Det stemmer at målet med innsikten som etterspørres ikke er å se på hvordan enkeltindivider jobber. Likevel er det viktig å understreke at kritikken i undersøkelsen kan gå på de enkeltmenneskene som jobber der. Av og til kan det være at de nevnes ved navn, andre ganger kan det handle om små kantiner der det er lett å gjenkjenne beskrivelser som kommer frem i undersøkelsen. Selvfølgelig skal SiO jobbe for god service, og dersom det viser seg at det er servicen kundene er misfornøy-

de med er dette noe man skal ta tak i. Der stopper imidlertid Velferdstingets ansvar.

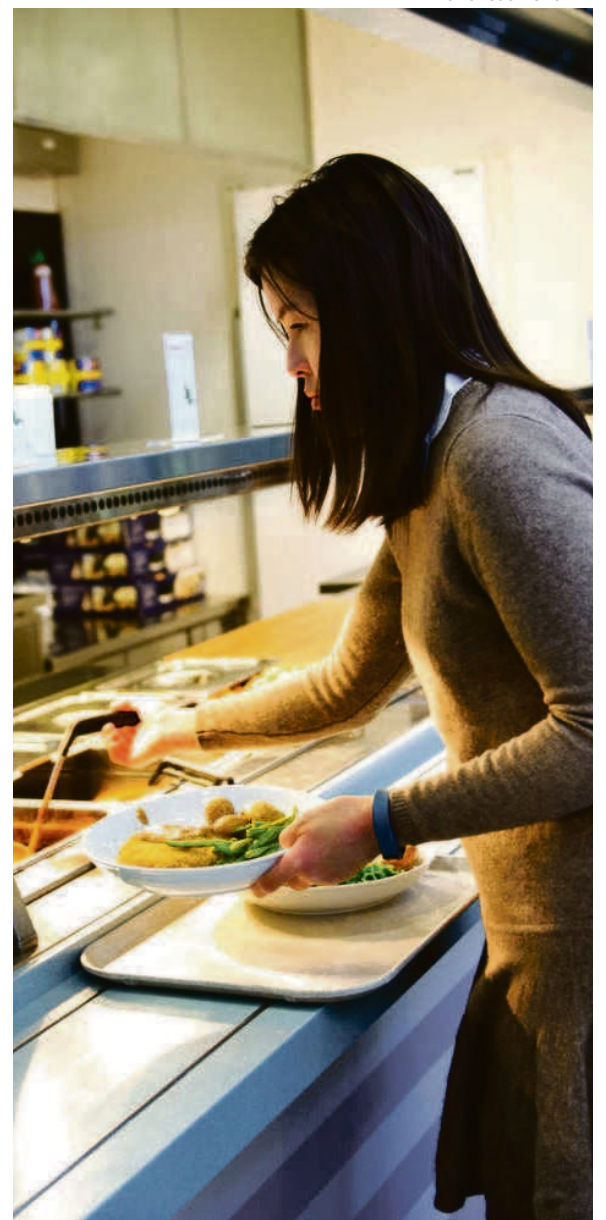
Velferdstinget er ikke et styringsorgan for hver enkelt kantine, men studentenes politiske påvirkningsorgan. Vi skal trekke de lange linjene, og tenke strategisk. Vi skal legge føringer for at studenter skal ha mulighet til å kjøpe seg en kopp kaffe, og noe å bite i gjennom dagen. Vi skal også stille krav til kvaliteten, prisen og utvalget av det vi måtte ønske oss å få tak i hos SiO. Vi må klare å ta politiske beslutninger uavhengig av dypere innsyn i kundeundersøkelsene.

I stedet for at vi i Velferdstinget skal mene noe om hvert enkelt lokalt tilbud, bør vi heller jobbe aktivt for økt brukermedvirkning, og legge til rette for at man kan foreta lokale tilpas-

«SiO skal ikke bare ha et godt tilbud til studentene, det skal også være et godt sted å jobbe»

ninger innenfor de rammene vi ønsker oss.

SiO skal ikke bare ha et godt tilbud til studentene, det skal også være et godt sted å jobbe. Som studenter skal vi kreve mye av institusjonene, samskipnaden og politikerne. Samtidig skal man forstå hva man burde mene hvor, og at når vi som studenter har flertall i styret, har vi som studenter også et ansvar for å ivareta de ansatte som jobber hos oss.

kulturredaktør:
stinerotnes@gmail.com

Stine Rotnes
954 81 409

KULTUR

KULTURANBEFALING

Stine Rotnes, kulturredaktør i Universitas

Grønt spatak

Ikke så opptatt av å tjene penger absolutt hele sommeren? Om du har ti dager til overs i løpet av sommermånedene, og heller ikke er fremmed for en billig og bærekraftig ferie, sjekk ut Natur og Ungdom sitt konsept «Grønt spatak». I ti dager får du hoppe inn i full-on nasjonalromantikk, ved frivillig

arbeid på ei seter eller en gård et sted i Norge – når det måtte passe deg. Arbeidsoppgavene spenner fra å lære å melke kyr til å passe dyr på sommerbeite i fjellet. En minst like god mulighet til å finne seg sjæl i frimånedene, som en backpackertur i sør-øst Asia, spør du meg. Påmeldingsfrist 15. mai!

Lønnet Å-kjendis

Fra langhåra og dritings i «Unge Lovende» til anstendig partygjest i «Snømannen». For statist Vegard Kristoffersen byr deltidsjobben på varierte arbeidsdager med høy kjendisføring.

Deltidsjobb

tekst Selma Joner
foto Olav Helland

Møt Vegard Kristoffersen. Han er 26 år, mann, student, veier 80 kg, er blond, blåøyd og av «skandinavisk» etnisitet. Han har førerkort og snakker flytende engelsk, svensk og dansk. Dette står skre-

vet på profilen hans på statist.no, som er et slags internett-agentur for statister og modeller. Her legges det daglig ut statistoppdrag ivrige studenter kan søke på.

Er du i beit etter sommerjobb? Opprett en profil og la det stå til – er du like heldig som Kristoffersen kan du nemlig tjene rime-

Inntektsbringende deltidsjobb

Ved siden av statistarbeidet, tar Kristoffersen en bachelorgrad i estetiske studier ved Universitetet i Oslo. Han elsker livet som student og statist, og ønsker at flere skal få vite om den kreative life-hacken.

– Det er dyrt å være student og jeg har mye studielån. Det er greit å få litt hjelp. Jeg tar alle jobbene jeg kan få, sier han.

På en god måned gjør Kristoffersen opptil 15 statistjobber. Det blir i sum en ganske grei månedslønn.

– Du signerer ny kontrakt hver dag, og binder deg dermed kun til en dag av gangen. Det er

dette som gjør det til en genial jobb å ha ved siden av studiene, forklarer han.

26-åringen tar kun de jobbene som kan kombineres med forelesninger, og tar gjerne med seg pensum på jobb. Dét oppfordres det til, hevder han.

En telefon til Kitty Frobenius, statistansvarlig for NRKs nye dramaserie «22. juli», bekrefter Kristoffersens påstand.

– Vi hadde med en student på innspilling nå nylig, og jeg tenker det er veldig bra fordi det ofte blir mange timer med venting. Da er det fint å bruke tiden til noe konstruktivt, sier Frobenius. Hun vil så absolutt anbefale studenter å jobbe som

statister på si, og mener man lett kan stige i gradene.

– Når det gjelder å komme seg opp og frem som statist, tror jeg det bare er å kaste seg ut i det. Ting skjer ofte veldig spontant på innspilling, så plutselig er du hel-

En helt vanlig dag på jobben

En typisk dag på et filmsett fortøner seg på denne måten. Du møter opp klokken åtte om morgenen, får beskjed om hva du skal ha på deg (du har selv tatt med forslag til kostyme), blir forklart hva du skal gjøre, og så venter du en hel del. En arbeidsdag kan for eksempel dreie seg om å sitte bak i bil-

Grønn søndagsbonanza

BYHAGE: Botanisk hage har som et sikkert vårtegn rulla ut den grønne løperen for Oslo-folket, og inviterer til guidede omvisninger hver søndag fra og med mai til ut august. Sightseeingen ledes av medlemmer i Botanisk hages venner, er gratis og varer i rundt en time. Opplegget baserer seg på en generell innføring

i hva Botanisk hage er, historien og naturligvis alle grønne herligheter en måtte se på sin ferd. Skulle dette av en eller annen grunn ikke falle helt i smak, rømmer du bare til skyggen av et av de store trærne utenfor Tøyen hovedgård, med en kaffe og karde-mommebolle fra Handwerk Botaniske i hånd.

Virtuell turisme

VERDENSARV: Nå åpner Google Arts & Culture verdens største 3D-arkiv over truede vidundere fra UNESCOs verdensarvliste, skriver forskning.no. Prosjektet har fått navnet Open Heritage, der organisasjonen CyArk står bak skanningen og digitaliseringen av de verneverdige områdene. Til sammen er 25 steder

i 18 ulike land gjort virtuelt tilgjengelige. Dette innebærer blant annet Al-Azem palasset i Damaskus, som i likhet med resten av Syrias UNESCO-fredede monumenter er mer eller mindre ødelagt som følge av borgerkrigen. Også tempelbyen Bagan i Myanmar, som ble ødelagt av jordskjelvet i 2016, kan scrolles gjennom.

Roller i utvalg 2011 – 2018:

- Servitør
- Badevakt
- Treningsutøver
- Filmlærer
- Kriger med sverd
- Lesende student
- Gjest i gudstjeneste
- T-bane-passasjer
- Businessmann
- Filmmekspert
- Morder
- Tidligere fange
- Kampsport-utøver
- Journalist
- Gamer
- Hotellgjest
- Tysk soldat
- Flypassasjer
- Pappa
- Mann med hagle
- Vestkantgutt
- Idrettsentusiast

Over 80 oppdrag: Scenen er det følgende: Vegard går fra en rød Hop-on Hop-off buss, over universitetsplassen og opp en trapp. Han husker ikke hvilken produksjon han gjorde dette i. Enten var det «Seizure», eller «Helt naturlig». Han må sjekke i den medbrakte stabelen med kontrakter fra de litt over 80 jobbene han har gjort siden han startet i 2011.

Profesjonell statist: Han er enkel å instruere. Tar raskt regi og kommer med forslag. Han er trygg foran kamera, og vant til å være på location. Han er en super-statist.

det og simulere en samtale mens skuespillerne gjør sin greie i front. Rundt klokken fire er du ferdig for dagen, signerer en kontrakt og får 1000 kroner for innsatsen.

– Jeg vil si det er en jobb for alle. Det er veldig inkluderende. Bransjen trenger alltid nye fjes og folk i alle aldre, fra spedbarn til gamle mennesker. Alt er mulig, sier Kristoffersen.

Selv har han noe sceneerfaring som bass-gitarist i band, men ingen «formell» skuespillerutdanning.

– Money, fame and power

En av de største produksjonene han har vært med i, er spillefilmen «Kongens nei». Der spilte

han «en kar i hotell-lobbyen som klappa når han JK-duden skulle annonsere et-eller-annet om OL». Det er ikke bare lett å ha oversikt over hvem, hva og hvor når man har medvirket i over 80 produksjoner i løpet av syv år.

– Og han sjefen fra Spiderman var der!

– J.K. Simmons? skyter fotografen inn.

– Ja! Han var der!

Kristoffersen har jobbet med flere store navn, men Michael Fassbender er kanskje den mest kjente. De to, og 500 andre statister, spilte inn en galla-scene på Rådhuset i forbindelse med filmadapsjonen av Jo Nesbøs «Snømannen».

– Jeg fikk prata med ham i pausen, uten at jeg pusha meg på, altså. Han var veldig grei faktisk.

Å-kjendis

Kristoffersens innsats i de mange produksjonene har ført til at han faktisk har blitt gjenkjent på gata.

– Det hender noen bare: «Er ikke du han fyren?», og så husker de et eller annet jeg sa i «Unge lovende» eller noe sånt. Jeg var en sånn full gjest i en scene, og satt i en huske med ølflaske i hånda, med solbriller og lang hestehale. Det var ganske morsomt.

– Så man må rett og slett regne med litt oppmerksomhet i etter-

kant?

– Ja, det er ikke bare bare å gå inn i et sånt miljø.

Når virkeligheten slår fiksjonen

Det er en stor industri, forklarer Kristoffersen, og sier det naturlig at man treffer på et spekter av fargerike mennesker.

– Noen ganger er det nesten som en komedie å være på sett. Å observere disse karakterene som kommer inn og bare: «Gi plass til meg, statisten, her kommer jeg og jeg har gjort TO jobber før». Og så har de ett bilde med en kjendis som de poster tusen ganger og bare: «Se på meg, jeg er stor». Men så veit jeg at nei,

det er du ikke. Du var bare heldig den ene gangen.

– Er det litt som i den tv-serien «Extras»?

– Med Ricky Gervais? Den er fantastisk, å herregud!

– Er den representativ for livet som statist?

– Å ja, herregud ja. Det er nesten akkurat sånn.

I et gledelig øyeblikk inntar Kristoffersen rollen som Johnny Depp og drar en liten scene for Universitas.

– What's worse than Ricky Gervais' jokes? His teeth.

Det kan virke som om «Extras» er pensum for statister. Og litt selvironi må man jo ha.

kulturredaksjonen@universitas.no

MIN STUDIETID BAND-SPELAL

Fest på Oslo Vest: Vi ble invitert på kaffeslabberas i barndomshjemmet til brødrene Heli. Fra venstre: Philip Lindberg, Lars Sandbakken, Jørgen Tholens, Jens Heli, Hans Heli og Ine Johnsen.

En godtepose anekdoter

■ HVEM: Svømmebasseng. Synth-pop band fra Oslo, spilt siden tidlig 2013. Består av Lars Sandbakken, Ine Johnsen, Jens Heli, Philip Lindberg, Jørgen Tholens og Hans Heli.

■ AKTUELLE MED: Singelen «Gjennomsiktig»

Bandet Svømmebasseng forteller om da de fant tusen frossenpizzaer, en naken kvinne i feil seng, og om en mastergrad om hvordan kapitalismen påvirker kreative tanker.

Min studietid

Vi står foran postkassen til et hus i et stille nabolag på Ullern. Her ligger barndomshjemmet til brødrene Jens og Hans Heli i bandet Svømmebasseng. Kjelleren i dette sjarmerende huset fungerer som øvingslokale for bandet som fyller fem år i år.

Bandet kommer ruslende ned gaten på linje, litt sånn SKAM-aktig. Vi tar hverandre i hendene og Hans forsvinner inn for å spørre faren om å sette over noe kaffe.

Jens løper til nabohuset for å ringe på hos vokalist og synth-spiller Ine Johnsen – pressen er tross alt i bakhagen. Så rigges det til med en kanne Evergood på bordet, med komplimenterende brownies. Kaffeslabberaset kan begynne.

Banddrømmer og fulltidsstudier

Det er ikke ubetydelig med akademisk tyngde i det sommerlige synth-pop bandet. Svømmebasseng huser en lege, en økonom, en ingeniør, en psykolog, en filmskaper og en musikkteknolog.

– Jeg skriver om hvordan økonomiske begrensninger påvirker kreativ tenkning, sier Philip Lindberg, som går ferdig master på Norges Handelshøyskole (NHH). Et imponert band hoier med kaffekrusene.

Jens tar master i fysikk og nanoteknologi på Danmarks Tekniske Universitet (DTU) i København. Når han ikke gjør om CO₂ til CO, spiller han gitar og synth i bandet. Jørgen Tholens, hustrømmeslageren på enden av bordet, studerer medisin i Polen.

– Hvordan balanserer man disse seriøse studiene med å spille i et pop-band?

– Det går greit det, er det korte svaret fra bandet.

– Men kjenner jo at jeg svetter litt mer nå som jeg skriver master. Øving og skriving. The stakes are high, innrømmer Philip.

Nakenhet i kollektiv

På et tidspunkt må Universitas hjelpe bandet med å få instrumenter og utstyr inn i biler, da de senere skal til Marienlyst for å gjøre det obligatoriske P3-intervjuet. Så er vi tilbake på sporet.

– Hva med morsomme anekdoter fra studietiden, noen som har noe å bidra med?

– Hva med hun som stakk på feil rom, Lars? smeller det fra Philip, til høylytte reaksjoner fra resten av bandet. Vokalist Lars Sandbakken blir tvunget til å fortelle en historie fra sine dager i studentkollektiv.

– En torsdag kveld lå jeg hjemme og chilla'n, skulle ikke ut den kvelden. Så der ligger jeg tre-fire på natta og våkner av at det kommer en naken dame og legger seg i sengen min, begynner Lars.

– For hun var avkledd da hun

kom inn?

– Jaja, helt naken. Bare ligger i sengen min. Til slutt prikker jeg henne på skulderen, hun snur seg, ser ansiktet mitt og skriker meget høyt. Det som da har skjedd er jo at hun har gått inn på feil rom etter å ha vært på do.

Fant tusen frossenpizzaer

Med voksenlivet som samtalen rundt bordet, peiles temaet inn på studentenes matvaner, etter diskusjoner om forskjellen på Nespresso og annen elitekaffe. Det er tydelig at Lars sitter på en godtepose av anekdoter, og hektoptisen er lav.

– Jeg dumpsterdiva i Lillehammer! Der var det en Coop-butikk som hev alt mulig greier rett før det gikk ut på dato. Vi hadde jo helt ville grillfester med kjøtt vi hadde hentet der-

Bandkamerater: Philip Lindberg

Kolonnekjøring: Vi forlater plateselskapet.

tekst Peder Ebbesen
foto Erlend Dalhaug Daae

berg gjør honnør til Hans Heli.

nabolaget i tre biler: bandet, utstyret, Universitas' fotograf og journalist, og en representant fra

Svømmebassengs studietips:

- Vær smart.
- Ha stamina.
- Øv på det man skal testes i.
- Kollokvier er dritbra.
- Behandle lesedagen som en 8–16 jobb. Dra hjem klokka fire.
- Finn et bordtennisbord.

fra, sier Lars.

– Fortell om de andre greiene du fant! kommer det fra Jens.
– Det må ha vært et fryselager eller noe som hadde blitt ødelagt, fordi vi fant noe sånt som tusen frossenpizzaer, forteller Lars.
Et studentherte eksploderer.
– Det var februar eller mars så det var fortsatt minusgrader, så hele verandaen var bare en vegg av frossenpizzaer. Da ble det pizza til frokost, lunsj og middag.

«Disse jobbgreiene»

Svømmebasseng er alle enige om at det å komme sammen som band er en gulrot, og et deilig avbrekk fra tunge studier. Når musikken har gått bra har konsertdatoer og singelslipp ofte kræsjet med eksamensperioder og innleveringer. Da er balansen en utfordring.
– Men det å studere mot en «normal» karriere og samtidig drive med musikk, var det planen?
– Vi hadde ingen forventinger til hvor vi skulle komme med musikken. Men nå som vi nærmer oss ferdig studert blir man jo litt keen på å se hvordan det er å få en jobb ut av det, forklarer Jens.
Hans parerer: – Ting blir kanskje mer serr da, når man har en 8 til 16 jobb.
Før Philip følger opp:
– Men man kan være voksen og spille i band og, da!

Rockefeller
music hall - oslo

John Dee

= Sentrum scene

AWESOMESAUCE

RF* / LØRDAG 12. MAI
BILL. KR. 200,- + BILL.AVG. 18 ÅR LEG.

**TURBONERO
ROCKNROLL
MACHINE**

Special guest: Ånon

RF* / ONSDAG 16. MAI
BILL. KR. 350,- + BILL.AVG. 18 ÅR LEG.

Sentrum Scene i samarbeid med 20th Century Fox inviterer til festvisning av:

**DEADPOOL 1
DEADPOOL 2**

SS* / ONSDAG 16. MAI
DEADPOOL 1 (KL. 19.00) / DEADPOOL 2 (KL. 22.00)
BILL. KR. 275,-. 18 ÅR LEG. DØRENE ÅPNES KL. 18.00

STOR 17. MAI-FEST

**NASJONAL
STEMNING 6.0
LOTIONBOYZ
KLUBB LOVELESS
SNACKZ4PREZ**

RF* / TORSDAG 17. MAI
BILL. KR. 200,- + BILL.AVG. 20 ÅR LEG.
DØRENE ÅPNES KL. 19.00 (LEILIGHETEN)
KL. 22.00 (ROCKEFELLER)

**GENTE
DE ZONA**

Kjent for låter som «La Gozadera» og «Bailando»

SS* / LØRDAG 26. MAI
BILL. KR. 660,- + BILL.AVG. 18 ÅR LEG.

BIG BOY

DADDY FAT SAXXX TOUR - THE THIRD LEG

RF* / TIRSDAG 3. JULI
BILL. KR. 390,- + BILL.AVG. 18 ÅR LEG.

FÅ BILLETTER*

**D'ANGELO
D'TOUR**

SS* / FREDAG 6. JULI
SS* / LØRDAG 7. JULI
BILL. KR. 610,- + BILL.AVG. 18 ÅR LEG.

Oral Bee

DA PLAYBOY FOUNDATION

SS* / LØRDAG 1. SEPTEMBER
BILL. KR. 265,- + BILL.AVG. 18 ÅR LEG.

RF* Rockefeller / JD* John Dee / SS* Sentrum Scene

Forsalg: www.rockefeller.no / tlf. 815 33 133 / Se www.rockefeller.no for fullstendig program mer informasjon om åpningstider, nyheter og oppdateringer. Bill.avg. kommer i tillegg.

I DE BESTE FAMILIER

foto: XUEQI PANG

tekst: INGRID N. EKEBERG

**KLARER DU Å SI NEI TIL SJEFEN
NÅR SJEFEN ER MOREN DIN?**

VEMUND SELGER BH'ER OG GARN, DAVID
VOKSTE OPP PÅ EN KINARESTAURANT, OG TIRIL
GÅR I FJØSET FØR FORELESNING. BLI KJENT
MED TRE STUDENTER SOM KOMMER HJEM TIL
JOBBen SIN NÅR LESEDAGEN ER OVER.

TIRIL JOHNSON DØLO (24)

SOM SEKSTENÅRING FLYTTET TIRIL MED MOREN FRA
DRAMMEN TIL BYGDA PÅ AULI FOR Å BO PÅ STEFARENS
GÅRD. NÅ VURDERER TIRIL, SOM STUDERER
INTERNASJONALE RELASJONER, Å BLI BONDE.

– **Jeg gikk på** videregående i Oslo, og følte at jeg bare sov på gården. Jeg husker ikke akkurat når det endret seg, men for et par år siden ble jeg med i fjøset for å prege kalvene, altså vende dem til mennesker, og jeg synes det var så utrolig koselig. Å snakke med dem, kose med dem. Det var som å ha tjue hunder. Derfra begynte jeg bare å drive mer i fjøset, kjøre traktor og gjøre alt som moren og stefaren min gjør. Jeg synes det er hyggelig også, det å hjelpe dem. De jobber mye, men hvis jeg tar fjøset kan de kanskje reise på hytta eller ta seg en ferie.

Det har egentlig bare vært deilig med fysisk arbeid ved siden av studiene. Det er vel nå konflikten starter. Skal jeg drive med gård og være bundet til Norge, eller skal jeg komme meg ut og bruke utdannelsen min? Jeg har et stort behov for ikke å være i Norge, men det er vanskelig. Jeg skulle ønske jeg

kunne ha levd to liv: Et der jeg har gård, og et der jeg reiser ut.

Det kuleste jeg har vært med på skjedde en lørdag kveld i fjor, da mamma og stefaren min var ti minutter unna på en fest. Det var vinter, og jeg gikk ned til fjøset i pysjen med tresko og boblejakke, for å slå av lyset og sjekke at alt så fint ut. Da så jeg en ku som kalvet. Det skal de klare selv, men så reiser kua seg og jeg ser at kalven er veldig stor. Den sitter fast i hoften på moren sin. Jeg får litt panikk, for jeg har aldri vært alene under en fødsel før. Jeg ringer stefaren min, men før de rekker å komme har jeg satt opp håret og tatt av meg jakka. Jeg stiller meg opp bak kua og ved neste rie trekker jeg kalven ut. Det kom selvfølgelig masse gørr og blod, men det var den sykeste følelsen. Jeg hadde reddet et liv. Da stefaren min endelig kom, hadde jeg stått i et kvarter og bare smilt og grått.

«Jeg skulle ønske jeg kunne ha levd to liv»

Tiril Johnson Dølo

« Lenge fikk jeg ikke betalt. Ikke fordi foreldrene mine ikke ville, men fordi de ikke så poenget »

David Chen

DAVID CHEN (22)

DA DAVID FOR TO ÅR SIDEN BEGYNTE PÅ MASTER PÅ
HANDELSHØYSKOLEN BI, FIKK HAN ENDELIG LOV TIL Å
SLUTTE SOM SERVITØR PÅ FORELDRENES KINARESTAURANT.

– **Jeg var elleve** år da jeg begynte å jobbe i restauranten. Jeg vasket tallerkner når det ikke var nok servitører. Lenge fikk jeg ikke betalt. Ikke fordi foreldrene mine ikke ville tror jeg, men fordi de ikke så poenget. De dekket allerede alle behovene mine. De visste også at om jeg fikk penger, så ville jeg brukt dem uklokt. Jeg var alltid på restauranten, så de kunne vite hvor jeg var. Ble jeg spurt om å leke eller være med på kino, så måtte jeg si nei. Etnisk norske familier har lite forståelse for det, at et barn ikke har fleksibilitet og masse tid.

Å drive med restaurant er det absolutt siste jeg vil. Ikke at jeg har noe imot restaurantbransjen, men jeg er ikke glad når jeg er her. Jeg blir stressa, og tenker de skal be meg gjøre noe. Mamma og pappa sa alltid: er du dårlig på skolen så blir du servitør. Det var rart med et barns logikk, for de var jo servitører, ikke sant? Deres muligheter var begrenset, de kom hit fra Kina og kunne ikke språket. Nå kjenner de restaurant-

bransjen godt, og trives der. Mulighetene mine derimot har ekspandert med tusen. I Kina ville jeg blitt utkonkurrert med én gang – her finnes det knapt konkurranse. Som liten var jeg aldri der de andre var, og da var jeg mye sint på mamma og pappa. Nå ser jeg det fra deres perspektiv, at det var sånn de ble oppdratt selv. De gjorde bare det de tenkte var riktig. Så det gikk fra misnøye til forståelse. Det er bra nå.

Folk kan komme til meg og si at de har jobbet i ti timer og at det er utrolig mye. Jeg kan jobbe i tretten timer. Jeg trenger ikke fri på lørdag for å dra ut eller slappe av. Hadde mamma og pappa gitt meg masse fleksibilitet ville det kanskje ikke blitt sånn. Folk er redde for å jobbe ved siden av studiene, for de tror det vil gå utover karakterene. Jeg er uenig. Jeg har alltid jobbet masse, og fått toppkarakterer. Har du all verdens tid blir du bare lat. Søsteren min har alltid sagt det samme: Helt fra jeg var liten, har jeg visst hva tid er – og hvordan disponere den for alltid å gi det lille ekstra. ►►

VEMUND GARDEN (22)

FEMTI ÅR ETTER AT VEMUNDS BESTEFØRELDRE STARTET BOGERUD
TEKSTIL, MØTER BUTIKKJEDEN KONKURRANSE FRA ALLE KANTER.
SLIK ENDTE JOURNALISTIKKSTUDENTEN MED Å SELGE ULLTØY,
UNDERTØY, GARN OG BUNADER MED BESTEMOR.

– **Det tok en** stund før jeg turte å stå i butikken. Garn? Jeg har aldri strikka ei eneste lue. Det er ikke helt krise heller da, å selge dameklær. Kanskje jeg kunne funnet meg en annen jobb, men her er det alltid noe å gjøre. Det var viktig for muttern at jeg lærte meg å jobbe og at jeg fikk arbeidserfaring. Dessuten lærer jeg ett og annet om kundeservice, for det er jo en viss avstand mellom meg og de kundene som kommer inn her. Så man må kunne snakke med folk. Det kommer vel godt med, om jeg blir journalist. Jeg tenkte jo lenge på bedriftsledelse på BI eller noe i den duren. Jeg er jo fortsatt ung, og egentlig litt usikker på om jeg har bestemt meg for hva jeg vil. Jeg husker muttern sa hun aldri skulle bli sjef av Bogerud. Nå er hun jo det.

Jeg ser mye til mamma og pappa, hver eneste dag hjemme og på jobb. Vi snakker mye om jobb. Det er egentlig det det går i. En familiebedrift er vel ikke så spesielt i seg selv, alle folk har jo et arbeid. De har jobbet mye, men det er det mange

andre foreldre som gjør også. Det som kanskje var litt spesielt var at om jeg ble syk, så hendte det jeg måtte være i butikken, for de kunne ikke reise fra den for å være hjemme med meg.

Også blir man veldig opphengt i bedriften, dét er annerledes. Jeg har alltid vært interessert i tall, og fra jeg var kanskje sånn ni år begynte jeg å se over gårsdagens tall fra butikken før jeg dro på skolen. Man blir sittende på kvelden og snakke om ting man kan gjøre for at ting skal gå bedre. Man har alltid med jobben hjem. Ingen er syke i en familiebedrift, det er ingen som tar ut sykemelding. Da tanta mi hadde prolaps kom hun hit i rullestol for å sortere garn. Alle deler den interessen om at ting skal gå bedre.

– Du er flink du, Vemund, skyter bestemor Eldbjørg Anke inn med ømhet i blikket.

– Nå vel, det finnes vel andre som kan stå i butikken eller kjøre varer, svarer Vemund. Bestemor protesterer:

– Ingen kan erstatte deg!

anmelderredaktør: **Mathias Gravdehaug**
anmeldelser@universitas.no 415 97 277

ANMELDELSER

 Bok:

Ærlig, men ikke noe særlig

Samfunnsdebattanten Sarah Zahids diktdebut er ærlig og personlig, men mangler litterær drivkraft.

«La oss aldri glemme hvor godt det kan være å leve» er en diktsamling som ser seg mye tilbake. Diktene gjengir intime minner og personlige momenter i møte mellom tradisjon og populærkultur, mellom sårbarhet, sinne og letthet. Språket til Sarah Zahid er ærlig, øyeblikkene nære.

Til tross for det lovende utgangspunktet, preges diktene likevel av en ofte mer beskrivende enn undersøkende tone, som får teksten til å bevege seg hovedsakelig i overflaten. Beskrivelse etter beskrivelse, begynner man fort å savne noen dypdykk, noen vertikale linjer som kan bryte opp og fylle inn konturene. Slik blir oppvekst, skoleår, norsk-pakistanske familietradisjoner, anoreksi og brutal mobbing lagt fram med ærlighet, men med begrenset kraft. Det hele oppleves ofte mer som en fremmeds dagbok heller enn en diktsamling.

Noen dikt består eksklusivt av kontraster: Rosa Foodora-syklister sykler forbi grå tiggere med skaut, man sover på charpai og «rapper til Eminem», og «på skrivebordet hjemme ligger det et gavekort fra Bik Bok og et nytt koranstativ». Selv kontrastenes sterke visuelle

La oss aldri glemme hvor godt det kan være å leve

Forfatter: **Sarah Zahid**

Utgiver: **Flamme Forlag**

og symbolske verdi strekker ikke alltid til, og risikerer å bli stående alene som simple og naive formler, og med det gi et uferdig og noe forutsigbart preg til deler av teksten.

Mange av diktene ser nemlig ut til å mangle den litterære drivkraften nødvendig til å løfte det navlebeskuende opp til et bredere allmennmenneskelig nivå. Slik mislykkes teksten i å bli et egenartet og komplekst poetisk verk, i tillegg til det å fremstille egenartede, komplekse tematikker, som den jo gjør på sjarmerende vis. Det intime fortellingsnivået forblir heller i et nærmest pre-poetisk stadium, der minnene leses for det de er: inderlige og ærlige beretninger, men med skiftende poetisk klang.

Til slutt sitter man med følelsen av at «La oss aldri glemme hvor godt det kan være å leve» ikke klarer å bryte ut fra å være en lovende debut, for å heller bli en briljant leseopplevelse i seg selv.

Vera Gjermundsen
anmeldelser@universitas.no

 Podcast:

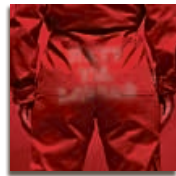
Virkelighetsnær russekrim

En russejentes oppgjør mot uløste overgrepssaker i russetiden.

Russejenta Frid får et tapt anrop og en kryptisk melding på mobilsvar fra sin ikke navngitte eks-venninne natt til lørdag. Når hun dagen etter mislykkes i å få kontakt med henne, bestemmer hun seg for å gripe fatt i detektivhatten, og oppretter en podcast hvor hun daglig poster oppdateringer i sin amatørretterforskning. Frid blir fort overbevist om at eks-venninnen har blitt utsatt for overgrep mens hun var ute på russefeiring, og litt etter litt dukker det opp både spor og mistenkte gjerningsmenn.

Enkelte ting ved Frid er noe irriterende. Hun er litt innpåsletten, litt kvass, og man får inntrykk av at hun kanskje egentlig er ute etter å mele sin egen kake. Heldigvis er det ikke bare jeg som irriterer meg over dette. Hun blir konfrontert og nedjekket av de fleste hun snakker med, og det er deilig å høre på. Irritasjonen kan derfor legges til side for nysgjerrigheten av hva som faktisk har skjedd med eks-venninnen.

Podcasten har en dokumentarisk form, men er i virkeligheten fiktiv. Sett bort i fra en litt overanstrengt utfø-

Natt til lørdag

Utgiver: **NRK**

Med: **Selma Moren, Ilyas Zannachi, Sofie Asplin**

relse av karakteren Frid i begynnelsen, er dette noe de har lyktes godt med å kamuflere. Man har til enhver tid følelsen av å høre på faktiske opptak av Frids samtaler med alt fra venner til mistenkte.

Ved å følge med på Frids etterforskning blir man også dratt med inn i russefeiringen. Alt russesnakket er nok herlig for de studentører som i mai måned drømmer seg tilbake til sine glansdager i kjeledressen. Er du en av de som tenker at rulling, det er helt innafor selv om du var russ for tre-fire år siden, finner du sikkert mye glede i denne podcasten. Hvis du på den andre siden er litt mettet på snakk om rundkjøringer, kongler og TIX, kan det bli litt i overkant.

Andrea Kunz
anmeldelser@universitas.no

Universitas anbefaler (følg spillelista på spotify)

Ny norsk musikk

Ingen lager helvete som vi – Cezinando

Ikk akk feil

Fire – Andreyun

Den nye nachspielfavoritten?

Highly Overdue – Lido, J'von

Smeller også denne greit inn i nachspillelista

Vi Burde Danse – Pikekyss

Du burde danse

 Bok:

For lett om Europas Sith-lord

Ungarn: En fortelling om Europa

Forlag: **Humanist forlag**

Forfatter: **Øyvind Strømmen**

Forfatteren geleider leseren freidig og lett gjennom ungarsk historie. Nøkkelen til å forstå den illiberalen staten må du likevel finne andre steder.

Viktor Orban, leder for det ungarske regjeringspartiet Fidesz, klarte å ryste hele den vestlige verden da han i 2014 uttalte at han ønsket å skape et «illiberalt demokrati». Hvordan kunne et demokratisk vestlig land, som attpåil var medlem i EU, ende opp her? Denne sjokkerte undringen legger grunnlaget for journalisten og religiønsviter Øyvind Strømmens bok «Ungarn: En fortelling om Europa».

I løpet av bokens knappe 130 sider gjør Strømmen et dykk i landets historie for å finne svar på hvorfor. Den grundige litteraturlisten reiser liten tvil om at forfatteren har kjempet seg til toppen av en haug av litteratur. Det er derfor synd at forfatteren ikke dykker helt til bunns. Etter åpningskapitlet, som liksom nesten lover en reisebeskrivelse/informert synsing om Europas Sith-Lord, er det vanskelig å kvitte seg med følelsen av å ha blitt lurt. Har du overfladisk kunnskap om Ungarn og vet at landet består av mer enn Puskas, paprika og gulasj, vil ikke boken by på særlige overraskelser.

De historiske fortellingene som utgjør tyngden av boken virker mer som en redegjørelse for hva forfatteren har lest, enn et forsøk i å forstå. Det er liten tvil om at Strømmen er en kunnskapsrik mann som følge av flere år med erfaring som journalist, med særlig fokus på høyreekstremisme og -populisme. Forfatterens stemme kunne derfor med fordel vært mer tilstede gjennom bokens kapitler i kraft av betraktninger og kommentarer. På tross av dette nedsiget, er det liten tvil om at «Ungarn: En fortelling om Europa» er en velskrevet fortelling, som geleider novisen med var hånd gjennom landets mange nederlag og mørke historie.

Ønsker du å få en oversikt over bakgrunnen til «ka-faen-skjer-i-Ungarn-lik-som?», er boken er deilig bad før du dykker ned i akademiske tungvektene.

Mattis Vaaland
anmeldelser@universitas.no

Hvem: **Folk**
Hvor: **I det ganske land**
Fordi: **Du mål**

Ingrid N. Ekeberg, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Ta imot komplimentet

Et velkjent scenario: «Hei, Svein, så fin du var i dag,» sier du. «JEG? I disse gamle fillene som jeg kjøpte på salg!? Jeg bare slang det på meg på vei ut døra mens jeg fiksa meg i blinde, sverger noen prøvde å putte penger i kaffekoppen min på trikken, det er DU som er fin!» svarer Svein. Du har to valg: Overtale Svein

om at han virkelig ser fin ut, eller si ingenting og ufrivillig bekrefte at det du egentlig mente å si var: «Du er stygg i dag». Eller så kan Svein faktisk lære seg å si: «Damn girl, nå ble jeg skikkelig glad. Takk!». Sola skinner, fuglene kvitrer, dere smiler til hverandre. Verden har blitt et litt enklere sted.

Hva: **Øve til eksamen!!!**
Hvor: **Høyere utdanning**
Når: **Hele tiden**

Robin Solberg, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Overdreven eksamensforberedelse

På jakt etter den sagnomsuste A'en? Før du begir deg ut på denne kognitive risikosporten, husk å pugge med varsomhet. Symptomer på overpugging inkluderer, men er ikke begrenset til, stress, angst, søvnløshet, rastløse kroppsbevegelser, dårlig humør, lese- og konsentrasjonsvansker, endret virkelighets-

oppfatning, overdrevent avslappet klesstil, hyppig vannlating, utmatelse, panikk, asosial oppførsel, for eksempel tilløp til fabulerende babling om pensum/forelesning uten hensyn til en lytters mentale eller faktiske tilstedeværelse, og i svært sjeldne tilfeller, økt kunnskap. Ta vare, folkens!

Plate:

Storslagenen sørstatsblues

«You've got to make a name for yourself» synger Malin Pettersen på andre spor i sin solodebut, og gjør samtidig nøyaktig det.

References Pt.1

Av: **Malin Pettersen**
Label: **Vestkyst Records**

Det er en sommerdag blottet for skyer og du ligger på rygg med armene bak hodet i kornåkeren. Den svale vinden stryker over huden din og drar i de gylne stråene. Du setter på Malin Pettersens debutalbum, det er det eneste riktige å gjøre denne deilige dagen.

Dette er ditt drømmescenario hvis du setter pris på øm, men leken sørstatsblues, og er av typen som ikke sier nei takk til en lat dag i enga med et strå i munnen. Albumet har dessuten flere låter som får det til å bruse godt i blodet. Pettersen er tidligere kjent fra det norsk-amerikanske bandet Lucky Lips, men debutterer nå som soloartist med «Preferences Pt. 1».

Det er bare å rydde låvegulvet med en gang, for når den raske rytmen i første spor «Tag Team» anføres av en banjo i kombinasjon med staut vokal, er jeg ikke vond å be. Også på «Into The Wild» svinger det godt

når den nystemte banjoen stemmer i. Blant lystige rytmer dras også tempoet helt ned i flere låter. For eksempel i «Come Back To Me» synger Pettersen med fremragende følsom vokal og tilfører albumet en ømhet.

Det hele har en god flyt og oppleves som et friskt pust rett inn i øret. Hvis Mumford & Sons og First Aid Kit fikk en musikalsk baby, ville det nok hørt ut som samtlige av låtene på dette albumet. Det er et mangfoldig album som sveiper innom både blues, country og folk og byr på alt fra freidige, glade toner til sår, melankolsk stemning. Børst støv av dine imaginære cowboystøvler og drøm deg bort i Malin Pettersens storslagne sørstatsstepper.

Therese Norum Halvorsen
anmeldelser@universitas.no

Teater:

Kunst på kebab-norsk

En fin forestilling om brorskap og store drømmer, fortalt og rappet av tre ekte Oslo-gutter.

Salen er fylt med folk i alle aldre, og man kan spørre seg hvor mye salens gamlinger forstår av det som sies og rappes på scenen. Trioen der oppe gjør stadig et poeng av at teaterstykket fremføres på det som virkelig er ny norsk, helt i tråd med Det Norske Teatrets tradisjon om å spille dramatikkk på nynorsk og dialekter. I dette tilfellet er dialekten snarere en sosiolekt, som har fått betegnelsen kebab-norsk og som er svært utbredt i Groruddalen, der artistene vokste opp.

Det er tilsynelatende veldig deilig bare å være seg selv og fortelle sin egen livshistorie på scenen. Don Martin har tatt med seg de to brødrene Jonathan og Felipe Castro til å fortelle om oppveksten på Romsås gjennom rap og fortellinger, ofte på rim, ispedd lysbilder av deres egen oppvekst. Særlig for de to Castro-brødrene er denne livshistorien langt fra en solskinnshistorie.

Av og til er tempoet på dialogen såpass høyt at den glir over i rap og tilbake igjen. Dette gjør forestillingen enda mer imponerende når det flyter godt, men det er ikke alltid tilfelle. Innsatsen går noen ganger litt på bekostning av tydelig uttale for Don Martin, som er den som oftest prøver seg på den krevende stilen.

ARKIVFOTO: DAG JENSEN

Blokk til blokk

Hvor: **Det norske teateret**
Når: **02.05-28.12**
Med: **Don Martin og Castro-brødrene Jonathan og Felipe**

Forestillingen danner absolutt ikke et glansbilde av oppveksten i Groruddalen. Alle de tre har, i tillegg til sine musikkambisjoner, vært involvert i ungdomsarbeid på hjemstedet, men forestillingen handler primært om egen oppvekst. De forteller om mye lidelse, men det er mest fokus på gleden, for dette er til syvende og sist en positiv forestilling fylt av morsomme historier. Som da den yngste av de to brødrene, under en periode preget av iskald beef mellom de to, lagde et arr på nesa til storebror ved å knuste en frossen Big One over ansiktet hans, etter å ha blitt disset for manglende kokeegenskaper.

Blokk til blokk er en genuint morsom forestilling som egner seg spesielt godt for alle som er glad i hip hop-musikk og -kultur. Likevel er ikke dette en forutsetning for å bli fascinert av historien om en oppvekst på Romsås preget av et bredt mangfold av menneskers kultur, kunst og kriminalitet.

Mikkel Ihle Tande
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender

09 mai Littterær salong

Staselige Deichman hovedbibliotek åpner dørene for tekst og skribent-elevne fra Westerdals, og det loves en kveld fylt av fremtidige forfattere og øldrikkning. Kanskje finner du din nye favorittstemme nettopp her? De språklige grensene skal sprenge, og tanken om hva som utgjør en opplesning skal utfordres. Neimen ikke feil! **Deichman hovedbibliotek, 19:00-22:00 – Gratis**

11 mai Valgdebatt: Studentvalget 2018

Fristen for å stemme nærmer seg med stormskritt, men du er jo ikke helt sikker på hva du skal stemme. Fasan! Lett skal det ikke være – mener de ikke alle det samme? Nei! SVFF inviterer til en debatt der alle de ni listene får sjansen til å forklare hva de mener er det beste og verste ved UiO og SiO. Kjør! Klokka seks er debattstart, men mulig å møte tidligere.. **SVFF, 17:00 – Gratis**

12 mai Eurovision Song Contest 2018

Det stemmer. Den beste drikkeleken i året. Fyr opp vindmaskinen!

15 mai STEM!

Ah! Demokrati! Bare ett klikk unna!

15 mai Kunst og litteratur på BLÅ

Litteratur på Blå inviterer til en samtale mellom Vibeke Tandberg, Matias Faldbakken og Stian Gabrielsen om Tandbergs og Faldbakkens kunstneriske og litterære virke. For hva er nå en gang skjæringspunktene mellom billedkunsten og litteraturen? Tenker du forskjellig om «kunstneren» og «forfatteren»? Hva når noen er begge? **BLÅ, 19:00-22:00 – 50 spenn**

17 mai Det er syttende mai

Hurra! Hurra! Hurra!

Gi oss beskjed om arrangementer på epost: **universitas@universitas.no**

Sponsa innhold

I forrige utgave av Universitas hadde styret i studentavisen solgt 16 sider til studentlistene i anledning valget. Nå kan Ad notam-redaksjonen avsløre at de syntes det fungerte så bra at de fra og med neste semester vil selge 16 sider til sponset innhold i hver utgave.

– Helt ærlig, hvem bryr seg egentlig om SiO-monopolet? Er det noen som leser denne blekka overhodet? HALLO? Ekko... ekko..., sier avtroppende

ansvarlig redaktør Dirk Fjellflått Helle mens han nipper nøgd til en paraplydrink. Pengene avisen tjente på forrige utgave har han investert i en velfortjent ferie på Ayia Napa.

– Vi har allerede solgt ½ av første augustutgave til et løkkabasert firma som lager spirulinasmoothies, tre aviser til IKEA og alle oktober-utgavene til Facebook-avisen «Ja til bilen i Oslo».

Ukas studentvin

Det var lørdag og jeg og Daten var i operaen. Sultne (og litt slitne) etter en to timer lang, intens forestilling trosset vi den strålende kveldssola og dro hjem for å lage ravioli fylt med steinsopp. For å døyve smerten over teknofesten som foregikk i etasjen under, satte Daten på Russian Lovesongs mens jeg åpnet en flaske spansk rødvin. Den luktet skuffende lite, kanskje et snev av røde bær når man anstrenger seg, men smaker absolutt ikke deretter. Den er middels fyldig, smaker av plommer og bjørnebær med krydrete undertoner og saftige tanniner. Den har god syre og rund finish med innslag av metaller, og smaker like godt avkjølt som temperert. Kanskje den beste rødvinen jeg har smakt til under hundrelappen!

Bayanegra Tempranillo 2016
Pris: 98,60 kroner
Land: Spania
Alkohol: 12 prosent

Benedicte Tobiassen,
vinanmelder i Universitas

Johan Hertzberg stiller til valg som leder for Studentparlamentet for Fremskrittlisten UiO. Ikke bare vil han legge ned Studentparlamentet, han vil også sette kroken på døra for «ulønnsomme studier» som tverrfaglige kjønnsstudier. Rigmor Gaia Gundersen fra fagbladet til Senter for tverrfaglige studier er mildt sagt ikke blid.

– Hei! Det er Rigmor Gaia Gundersen som ringer fra fagbladet til Senter for tverrfaglige kjønnsstudier. Lurte på om du hadde tid til noen spørsmål? Vi har nemlig fått med oss at du vil legge ned tverrfaglige kjønnsstudier. Hvorfor det?

– Vi ønsker en gjennomgang av samtlige studier på UiO for å se hva man trenger mer av og hva man trenger færre av, for se hvordan man kan gjøre utdanningssystemet mer effektivt for velferdsstaten

– Akkurat. Kjenner du noen som går på tverrfaglige kjønnsstudier?

– Jeg var på Blindern senest – ja, når var det, da? Forrige uke faktisk. Men nå er jo UiO et veldig stort universitet, og jeg studerer jo juss, så jeg har ikke truffet så mange som går på på Blindern, da.

– En annen ting: Jeg hørte du var med på Frps busstur til Oslo Øst. Hvordan var det?

– Det var noe helt uavhengig av Fremskrittlisten, så jeg har ikke lyst til å kommentere den turen. Sånn jeg ser det er forutsetningen for dette intervjuet her min rolle i Fremskrittlisten UiO.

– Ja, for vi tenkte at vi kunne jo tatt dere med på en lignende busstur ned på HF og SV for å spørre folk om de føler seg trygge. Du finner jo sikkert noen studenter som kan uttale ting som at de har blitt fratatt det å kunne gå til kantina uten å bli bedt om å sjekke privilegiet sitt.

– Hva refererer du til nå...?

– Jeg mener du finner jo sikkert noen

som føler seg utrygge her også. Senter for tverrfaglige kjønnsstudier stiller gjerne med buss og sjåfør for å gi Fremskrittlisten en safaritur på de ulønnsomme fakultetene.

– Ja, jeg skal jo til Blindern i morgen ... Jeg setter jo selvfølgelig pris på å bli invitert, men jeg vet ikke helt om jeg om jeg tok den sammenligningen at folk føler seg utrygge, hva refererer du til da?

– Jeg regner med at du er kjent med rivalen vår, Senter for tvekjønnede fagstudier?

– Nei men bare for å ta det en gang til: Hva er det du mener med at noen føler seg utrygge? For hvis noen føler seg utrygge på Universitetet i Oslo – enten som følge av studentpolitikk eller andre forhold, så vil jeg gjerne få høre litt mer om det.

– Nei, for eksempel at noen kanskje føler at de stadig blir bedt om å sjekke privilegiet sitt.

– Hvem er det i så fall. Jeg aldri bedt noen om å «sjekke privilegiet sitt» og heller aldri snakket om privilegier ...

– Nei, det er jo mange oppe hos oss som er opptatt av det. Men vi lurte på dette med rivalen vår – Senter for tvekjønnede fagstudier. Vi synes de er problematiske. Ordet «tvekjønnet» antyder at det bare finnes to kjønn, så vi foreslår at dere heller legger ned dem. Du er klar over at det finnes mer enn to kjønn, ikke sant?

– Jeg tenker at kjønn, det er ikke noe jeg som enkeltperson kan definere, det må være opp til en selv, så jeg personlig er ikke opptatt av hva man har mellom bena, enten man er han

eller hen, jeg tenker at det er opp til den enkelte. Men det er heller ikke en sak som er opp til Fremskrittlisten UiO, som jeg taler på vegne av nå, så jeg tenker at selve debatten om det finnes et kjønn, to kjønn, tre kjønn, flere kjønn, mange kjønn, det er opp til fagmiljøet selv, det har ikke noe å gjøre med studentvalget nå eller Fremskrittlisten UiO å gjøre. Men hvis det er noen som føler seg utrygge så vil jeg gjerne snakke med dem, enten det er ... Hva som helst.

– Vil du vurdere din stilling som Blinderns største nevemagnet?

– Om jeg vil vurdere min stilling som hva da?

– Som Blinderns største nevemagnet. – En nevemagnet?!

– Det kan hende det er Baksida som ringer ...

– ... Hvis noen truer meg i kraft av min politiske stilling i Fremskrittlisten UiO, og hvis noen mener at jeg blir utsatt for vold som du sier nå så har jeg definitivt lyst til å vite om det, siden jeg er veldig opptatt av at man skal ha en åpen debatt, enten det er på høyre- eller venstresiden...

– Du ... Det er baksida...

– ... Man skal oppleve trygghet når man diskuterer ...

– Du, det er Vi spør på baksiden av Universitas som ringer. Tusen takk for at du tok deg tid!

– Bare for å ha det på det rene, var det Senter for tverrfaglige kjønnsstudier som ringte nå?

– Nei.

QUIZBRØDRENE

1. Hva er det mest alvorlige nødsignalet du kan gi over radio til havs?
2. Hvilken artist ga i forrige uke ut låtene «Lift Yourself» og «Ye vs. the People», som en smakebit på sitt kommende album med den foreløpige tittelen «Love Everyone»?
3. Hvilken norsk musiker har en skulptur oppført i sin hjemby Tønsberg og er ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden? Vedkommende deler etternavn med en amerikansk modell.
4. Hva kalles verdenstreet i norrøn mytologi som har grener som rekker over hele verden og opp i himmelen?
5. Hvilken forfatter debuterte med novellesamlingen «Bak skapet står øksen» (1945) og ga senere ut romanen «Av måneskinn gror det ingenting» (1947)?
6. Hva heter de tre lengste elvene i Norge?
7. Fra hvilket skuespill kommer sitatet «These violent delights have violent ends», og i hvilken tv-serie står sitatet sentralt?
8. I hvilken verdensby går gaten Whitehall, som særlig forbindes med landets myndigheter?
9. Hva gjør at en vin blir hvit og ikke rød?
10. I hvilket land ligger vinområdet

Napa Valley?

11. Er chardonnay en vindruer eller et vinområde?
12. Hva med chablis?
13. Hva betyr uttrykket «In vino veritas»?
14. Hvilken by i Frankrike var den romerske byen Lutetia forløperen til?
15. Nevn en av forfatterne bak tegneseriene om Astérix og Obélix?
16. Hvilken rang i militæret har hovedpersonen i tegneserien Nr. 91 Stomperud?
17. Hvilken stilling innehar admiral Haakon Bruun-Hansen i dag?
18. To norske fotballspillere skal mø-

av **Anders R. Erikstad, Kenneth Solberg og Vegard R. Erikstad.** Tidligere junior-norgesmestre i quiz

tes i finalen i Women's Champions League – hvilke?

19. I hvilken by skal årets finale i Eurovision Song Contest ga av stabelen?

20. Når avholdt Norge finalen for første gang?

SVAR/DOM

0-4. **Trump:** Ikke akkurat et shining moment, dette her. Jaja, herfra kan det bare gå oppover, si.

5-9. **Student:** Verre ting har skjedd, men en god del bedre ting også.

10-14. **Førsteamanuensis:** Se der ja! Ikke duuuumt.

15-20. **Professor :-)** *stolt men ydmyk*

1. «Mayday Mayday Mayday» 2. Kanye West
3. Jahn Teigen (modellen heter Chrissy Teigen) 4. «Yggdrasil» 5. Torborg Nedreas 6. Gjommra (623 km), Pasvikelva (380 km) og Numedalslågen (359 km) 7. Skuespillet er «Home og Julie», tv-serien er «Westworld» 8. London 9. Satten fra druen skal kjæmer og motsetning til rødvin, uten skall, kjæmer og stiller. 10. USA 11. En drue 12. Et område i Frankrike 13. I vinen er det sannhet 14. Paris Jean-Yves Fenn 16. Meng 17. Forsvarsfelt 18. Caroline Graham Hansen og Ada Hegerberg 19. Lisboa i Portugal 20. 1986 i Bergen

Rebus

HINT: Det er DEN tida på året, guys. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Forsinka påskekrim i SP» Det klarte blant andre Henrik «The Henk» Giæver, Alette og Johannes, ringreven Dan Børge Brekker Seg, Ingvild, Thomas og «telefonstolpa og tilhengern» :)